

Brassói Lapok

XL. évfolyam

218 szám.

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

Hétlő

1934. évi szeptember 24

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre: A kézbesítő, kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok kiadóhivatal 82., szerkesztő 66. és 83.

MA: LÁSSUK SEPSISZENTGYÖRGYÖT!

„Kisebbségi fiatalok”

A budapesti „Magyarország”-ban, amely Zilahy Lajos szerkesztői érája óta becsülettel és bátorsággal keresi a magyar vitalizmus új útjait, felfigyeltetően érdekes szempontjaiban és hangjában egyaránt őszinte írás jelent meg Szabó Zoltán tollából „Kisebbségi fiatalok” címen.

Szabó Zoltán elmélyedve időzik el a romániai új magyar nemzedék folyóiratának, az „Erdélyi Fiatalok”-nak nyári száma fölött, amelyben László Dezső a „reálisan látó” magyarokról beszél. Bethlen Gáborról, Széchenyi Istvánról, a költő Zrinyiről, Eötvös Józsefről.

Szabó Zoltán megállapítása szerint az erdélyi fiatalság folyóiratának tartalma: kevés lelkesítés, kevés frázis, csupa valóságos kérdése az erdélyi magyar életnek. Fogymozgások szövegkezeletéről, hitel-szövegkezeletéről, az irodalomban megjelenő társadalmi kérdésekről, a falukutatásról, a földműves fiatalságról, a falumozgásokról beszélnek a fiatal erdélyiek. Megannyi reálisan látó fiatalember, csupa cáfolata a goethei szó-nak, hogy a „fiatalság: részegség bor nélkül”. Kevés a hű állásfoglalás, sok a valóságos munkavállalás.

Szabó Zoltán a férfias elismerés főhaj-tásával adózik az erdélyi magyar fiatal-loknak, amikor megállapítja, hogy ez a fiatalság, amikor ránehezedik a jövő bizonytalanságára, a diplomás kenyértelen-ség s amikor a tulzó román nacionaliz-mus azon gondolkodik, hogy vajjon a Duna-deltához telepítse vagy pedig egye-nesen Afrikába deportálja az erdélyi magyarságot, ez a fiatalság ebben a nyu-mott légkörben még tud foglalkozni su-lyos konkrétumokkal, az erdélyi faluval, a magyar szövegkezelettel s tudja ke-rezni azokat az utakat, amelyeken talán megtalálja a magyar kisebbség kulturális és gazdasági önállóságát a sokban ellen-séges környezetben.

Szabó Zoltán az erdélyi fiatalságnak ebben a törhetetlen vitalizmusában sok vigasztalót talál.

Ez a fiatalság, amely a korai megpró-bálásokban és a betűért, a tudásért vívott keserves küzdelmeiben korán el-hullatta a nemzeti romantika virágszir-mait, a politikai álomlátás helyett éppen úgy a reális látás józan útjaira tért s pozitív aprómunkáival, vagy legalább a munkának tiszteltetelmű kísérleteivel igyekszik gyökeréig hatolni a magyarság sorskérdéseinek s öszeróni a kisebbsé-gi magyar világ számára azt a képet, amely a helyes ténymegállapítások mellett a magyar megmaradásnak és jövőépi-tésnek reális és egészséges céltűzéseit is magában foglalja. Igaza van Szabó Zol-tánnak, amikor vigasztalást merít ebből a fiatalságból, amely sokszor a föld rengé-sei közepette is nyugodtan és célját tudó-an kavarja a maltért, hozzáadódva a megnehezült életnek meggyérült lehe-tőségeihez. Ez a korszerű s urambátyámok állásbesegető kezét nem ismerő új fiatal-ság stilusos nemzedéke a vasbeton és az acéltraverzek korának. A vasbeton: a tudás, az életre való kemény felkészü-lés s az acéltraverz: a boldogulás és az előrejutás elszánt akarata. Hiszen, ha ez a fiatalság nem volna, kétségbe kellene esnünk. Es kétségbe kellene esnünk ak-kor is, ha ez a fiatalság ott tapadna gyer-mekded, álmódzó hittel az öregek nyo-mában és nem rugaszkodott volna el tőlük új és európaibb horizontokra, mert ha nem ez történik, akkor következett volna el a legnagyobb magyar tragédia a magyar nemzeti fejlődés tragikus és re-

A hecske is jóllakik...

A kisebbségvédelmet nem általánosítják, de Lengyelország mégsem tesz eleget vállalt kötelezettségeinek

A francia nagyvezérkar szöcsöve szerint Lengyelország nem vállalja már magát Franciaország szövetségeseinek

Genf, szeptember 23.

A párisi Oeuvre genfi tudósítója lele-p-lezéseket közölt lapjával a francia—ors-z együtműködés politikai titkairól. Az u-j-ságíró szerint Barthou és Litvinov ugyan-ol-an katonai szövetségben állapodtak meg, mint amelyet Franciaország 1921-ben Lengyelországgal kötött. Franciaor-szág és a Szovjetszövetség kölcsönösen biztosítják egymást német támadás ese-tére.

Egyébként a keleti Locarnot, azaz a

kölcsönös támogatási egyezményt illető-leg Litvinovnak és Barthounak az az ál-láspontja, hogy e paktum megvalósításá-nak a kiállításai még nem semmisültek meg teljesen. A sok ingadozás után Len-gyelország a jövő héten Genfben adja meg a végleges választ csatlakozása kér-désében.

A francia nagyvezérkarhoz igen közel-álló Pertinax, az Echo de Paris-ban ele-sen kikel a francia külpolitika Lengyel-

országgal szembeni túlságosan türelmes magatartása ellen.

— Lengyelország — mondja a francia militarizmus szöcsöve — azt tehet, amit akar, de ha cselekvéseinek iránya meg nem változik, úgy célszerű lesz, ha a jö-vőben nem lép fel többé Franciaország szövetségeseiként.

Pertinax szerint a hatalmaknak Len-gyelország iránt tanusított türelme telje-sen téves politika.

Heves viták a kisebbségvédelemről

A hármis nagyhatalmi front képviselőinek ismételt fellépése a kisebbségvé-delem általánosítására vonatkozó lengyel javaslat ellen bizonyos meghátrálásra kényszerítette a lengyel megbízottat, Ra-czynskit, aki eléllt attól, hogy a hatodik, politikai bizottság szavazzon a javaslat fölött. Nyilvánvaló volt ugyanis, hogy szavazás esetén a lengyel javaslat vere-séget szenvedett volna, hiszen az angol, francia és olasz delegátus haározottan ál-lást foglaltak ellene.

A probléma tehát most felúton állva maradt. Két kérdés azonban még tisztá-zásra vár: az egyik az, hogy a népszöve-tési tanács vizsgálata tárgyáná tegye a ki-sebbségvédelmi kötelezettségekkel bíró egyes államok sajátos helyzetét, a másik pedig a Beck nyilatkozata által teremtett helyzet, amely szerint Lengyelország mostantól kezdve nem vállaló együttmű-ködni a nemzetközi szernekek a kisebbségvédelmi szerződés rendelkezéseinek al-kalmazása terén. A lengyel delegátus ugyanis csak attól állott el, hogy kormá-

nya javaslatát ne bocássák szavazásra, különben fenntartotta Beck nevezetes be-jelentésének második részét. Népszöve-tési körök szerint most kizárólag Len-gyelországtól függ, hogy ezt a két kérdést a népszövetségi tanács elé terjesszék-e, vagy sem?

Valószínűnek látszik, hogy az ügy eny-nyiben marad:

a Népszövetség saját kezdeményezéséből nem bolygatja a dolgot s nem erő-szakolja többé Lengyelország sem, de semmibe sem veszi a kisebbségvédelmi egyezményt.

Végeredményben tehát a lengyelországi kisebbségek isszák meg a presztizs-vi-szály levét.

A kisebbségvédelmi vita kapcsán a ha-todik bizottságban szenvedélyes összetü-zés keletkezett Eckhardt Tibor magyar főmegbízott s a kisantantállamok képvi-se-lői között. Eckhardt ugyanis nagyobb hozzászólásban követelte, hogy

a kisebbségvédelem ne merüljön ki egyes panaszok tárgyalásában hanem a

Népszövetség egyetemleges intézkedé-sekkel szerezzen erőnyit a trianoni bé-keszerződés kisebbségvédelmi intézke-déseinek.

Magyarország azzal a feltétellel írta alá a szerződést, hogy az utódállamokba ke-rült magyarság jogai biztosítva lesznek. Ezzel szemben most a kisebbségvédelem hanyatlóban van, különösen Közép-Euró-pában s kiváltképpen Romániában, a melynek keretében a kisebbségi magyar-ságnak csaknem fele él. Románia — ny-mond Eckhardt — rendszeresen megsérti a kisebbségvédelmi egyezmény minden egyes pontját. A magyar főmegbízott a példák egész sorával bizonygatta, hogy a román kormányok nem tartják tisztelet-ben a kisebbségek politikai, közművelő-dési és vallási jogait. Utalva Titulescunak arra a kijelentésére, hogy a határokat el kell szellemesíteni, Eckhardt rámutatott arra, hogy ennek érdekében előbb el kell távolítani a nemzetiségek között fennáló korlátozásokat s ezen a téren Romániá-nak kell megtennie az első lépést. Beje-

ménytelen megakadásával.

De térjünk vissza Szabó Zoltánhoz, a kit a vigasztaló momentum mellett egy hiányérzet árnyékol be, ami az erdélyi fiatalok írásai és mentalitása láttán tá-madt fel benne. Adjuk át neki a szót:

„...a magyarság, mint olyan, érintet-lenül megmaradt bennük, csak éppen annak a hite veszett el, hogy ennek a ma-gyarságnak a megőrzésére ideátról se-gítséget kaphatnak”.

„Mert mi az, amit az erdélyi fiatalok ideátról hallanak és kapnak? Néhány hazafias szólam. Egy retorikus propa-ganda, amely befelé, itthon, lelkesít és feléjük nem tesz semmit. Kapnak ve-zérekkeket, kapják azt, hogy ezeket a vezérekkeket pirosceruzával az „Uni-versul” szerkesztőségében a kirakathá-rakják közszemlére, ami természetesen a legjobb magyarellenés propaganda. Kap-

ják azt, hogy ennek következtében a román közvélemény elvakultjai a Duna-deltához deportálnak a magyarságot, ha tehetnének. Kapják azt, hogy ha valami-lyen nagyon vérlázító esemény történik, akkor felhőrdül a magyar sajtó és lelkes hazafias tüntetéseket rendeznek a diák-egyesületek és egyébként senki se törő-dik velük. Egyes brutális igazságtalan-ságok néha megmozdítják a magyar tár-sadalmat és akkor is csak a tiltakozásig, mely nagyon csekély és nagyon kétes se-gítség. De nincs figyelme és nincs érdek-lődése az itteni magyarságnak az erdélyi magyarság hétköznapi, nehéz küzdel-meiről. Mintha bizony elfeledkez-nénk arról, hogy minden egyes ottani magyar egzisztencia, minden egyes ma-gyar intézmény fennmaradása nemcsak magánügy, hanem egyben közügy is. Melv a magyar erőknek egykori össze-

számlálásakor nagyon súlyosan eshetik majd a latba”.

Nagy mulasztások és nagy hibák ter-helnek bennünket — állapítja meg Sza-bó Zoltán, miután leszögezte a szomorú sommázatot: „az egész magyar sajtóból egy havonta megjelenő nagy közéleti folyóiratunk és egy aránylag csekély publicitása, szintén havonta megjelenő fiatal folyóiratunk az, amelyik állandóan számotartja és kommentálja az erdélyi magyarság életét és problémáit, egyéb-ként a kisebbségi magyarok küzdelme nem ver állandó és erős visszhangot ideát”.

*

Közlöttük a cikk érdekesebb részeit. Az erdélyi magyarság ismerjen meg minden irányvonalat, minden szempontot, amely az ő életével is foglalkozik.

Tessék kívánni és eltenni!

12. sz. SZELVÉNY

a B. L. szeptemberi
regény-ajándékára.

1—15-ig számmal ellátott 15 db szeptemberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 szeptember havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállítástól **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10) **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

lentette a magyar főmegbízott, hogy kormány a népszövetségi alapokmány és a trianoni békeszerződés biztosította minden eszközzel védeni fogja a magyar kisebbségeket.

Echardt felszólalására a szombat déli ülésen Románia és a kisantant nevében **Antoniade** meghatalmazott miniszter válaszolt.

HADIHAJÓN MEGY
FRANCIAORSZÁGBA
SÁNDOR JUGOSZLÁV KIRÁLY

Sándor király október 9-ikén egy szerb hadihajó fedélzetén érkezik meg Marseille-be, ahonnan másnap reggel vonaton folytatja útját Párisba. Az a kérdés még tisztázatlan, vajjon a jugoszláv király pár Londonba is ellátogat-e, avagy az Angliában tanuló jugoszláv trónörökös átrándul Párisba, hogy szüleit láthassa.

MEGERŐSÍTETTÉK
A FRANCIA HELYŐRSÉGEKET

Párisban nagy feltűnést kelt, hogy a helyőrségeket megerősítették. Ezzel kapcsolatban **Nielsen** tábornok a Figaro-ban megjegyzi, hogy elsősorban a keleti határmenti helyőrségek megerősítéséről van szó, minthogy azonban Páris közeléig a keleti határhoz, megfelelő mértékben szükségesnek mutatkozott a párisi garnizon megerősítése is.

Gyűlnek a bizonyítékok a Lindbergh-gyerek elrablásával vádolt Hauptmann ellen

Newyork, szeptember 23.

A Lindbergh-gyerek elrablásával vádolt Hauptmann nyaka körül szorul a hurok, annak ellenére, hogy továbbra is állhatatosan tagad. Jelentkezett egy orvos, aki azt vallotta, hogy röviddel a Lindbergh-csecsemő eltűnése után kezelte Hauptmannat, aki kifecskült a lábát. Ez nyilván akkor esett meg az áccsal, amikor leereszkedett a létrán, amelyen Lindbergh lakásába éjnek idején bemászott, hogy elrabolja a gyermeket. Minden bizonyíték megcsúszott a létrán, lezuhan a így fiamitotta ki a lábát. Eközben halhatott meg a híres óceánrepülő fiacskája.

A Hauptmannal talált bankjegyekről megállapították, hogy régóta lehettek elásva, mert erősen dohos szaguk volt.

Öt ravasz kolozsvári fiatalember került rendőrkézre

Kolozsvár, szeptember 23

A kolozsvári rendőrség letartóztatott öt fiatalembert, akik rendkívül ötletes és ügyes módon fosztogatták már hetek óta a kolozsvári üzleteket. A fiatalembereknek a kiszemelt üzletekben mindenütt cinkosai voltak, akik, amikor a tolvajok bejöttek és valami jelentéktelen összegért valamit vásároltak, a csomagba nagyértékű árut csomagoltak be, azonban, csak a megvett áruk összegét blokkolták le. Az ötletes fiatalembernek ennek a bevált módszernek a segítségével aránylag veszélytelenül, kitűnő eredménnyel „működtek”. A rendőrség a megkínosított kereskedők kérésére vizsgálatot indított és a tettesek nagy részét elfogta.

Az öt letartóztatott nevét a további vizsgálat érdekében nem adják ki.

A kormány helyzete megszilárdult

Tatarescu megígérte, hogy a kormány bukása előtt hat hónappal értesíteni fogja a sajtót
Október végéig meg kell tartani a megyei és községi választásokat

Bukarest, szeptember 23.

A politikai válság, mely huszonnégy órával ezelőtt igen komolyan látszott, elsimultnak tekinthető. Ez a miniszterelnök határozott hangú nyilatkozatából is kitűnik, melyet tegnapi számunkban közöltünk. Tatarescu ma az újságírók előtt azzal a tréfás megjegyzéssel egészítette ki tegnapi kijelentéseit, hogy

a kormány bukása előtt hat hónappal értesíteni fogja a sajtót.
Az Adeverul úgy tudja, hogy a miniszterelnök pénteki audienciája során a kormány munkaprogramjának végrehajtására nézve teljes szabadságot kapott. Ugyiszintén elsimultnak lehet tekinteni a Tatarescu és Bratianu Dinu közötti ellentéteket is.

A liberális párt vezére felhatalmazta őt, hogy úgy hajtsa végre a kormány átszervezését, ahogy jónak látja.

A Kisenvebe utazó Inculetz belügyminiszter ma a jesi pályaudvaron kijelentette az újságíróknak, hogy a kormány helyzete megszilárdult és ma már semmi akadály nem áll programja megvalósításának útjában. A miniszterelnök változatlanul bírja az uralkodó bizalmát.

AZ ERDELYI BANKOK KÜLDÖTTTSÉGE
A BANKKORMÁNYZONÁL

Ma fölkereste Dimitrescu bankkormányzót az erdélyi pénzügyesek küldöttsége, melynek vezetői rámutattak az erdélyi bankok különleges helyzetére és kérték a bankkormányzó támogatását a folyamatban levő szanálási akción.

Dimitrescu kijelentette, hogy a kérdést tanulmányozni fogja, egyben biztosította az erdélyi pénzügyeseket legnagyobb jóindulatáról.

ORSZÁGOS DEMONSTRÁCIÓRA
KÉSZÜLNEK A B-LISTÁS KÖZTISZTVESEK

Nagyon érdekes hírt közöl a kolozsvári Patria mai száma. Azt írja, hogy az 1924. óta ki-nevezett és a rendeleti törvény értelmében elbocsátás előtt álló köztisztviselők

Bukarestben országos demonstrációra készülnek.

— Elhatározták, — így szól a cikk —, hogy nem hagyják el munkahelyeiket, még akkor sem, ha elbocsátásuk tényleg bekövetkezik.

MEGTARTOTTÁK A BUKARESTI
PREFEKTUS-GYÜLEST

A prefektusok értekezletén elsőnek Inculetz belügyminiszter szólt fel, aki előadást tartott a kormány tízhónapos működésének eredményéről. Az utak százkilométereit hozták használható állapotba. Nincs olyan község, melynek előnyére valamit ne végeztek volna.

A belügyminiszter kijelentette, hogy október végéig okvetlenül meg kell tartani a községi és megyei választásokat ott, ahol jelenleg interim bizottságok működnek.

Sasnu földművelésügyi miniszter a prefektusok tudomására hozta, hogy a kormány 1000 vagon vetőmagot bocsátott a kistermelők rendelkezésére. Közmunkáknál a minisztérium kedvezményes áron bocsátja a faanyagot a megyék rendelkezésére.

Tatarescu miniszterelnök kéri a prefektusokat, hogy fejtsék ki propagandát a konverziós törvény végrehajtása érdekében. Mondják meg mindenkinek, hogy a kormánynak nincs szándékában többé visszatérni erre a kérdésre. Az ország hitele kívánja, hogy a törvény rendelkezéseit mindenki pontosan betartsa.

Hétfőtől kezdve délutánonként is folytatja a bíróság a temesvári kommunista-per tárgyalását

Wurmbrandt vádlott kijelentette, hogy ő nem beugrató, hanem árulója a kommunista szervezkedésnek

Temesvár, szeptember 23

A temesvári kommunista per szombat délelőtti tárgyalásán a bíróság Wurmbrandt vádlott kihallgatását folytatta. Wurmbrandt, akit a többiek besugónak, sőt beugratónak tartanak, az elnök kérdéseire kijelentette, hogy ő nem beugrató hanem — ha úgy tetszik — árulója a kommunista szervezkedésnek, miután kiárbrándult a kommunista világnézetből s úgy az államra, mint a társadalomra veszedelmesnek tartja azt. Ismételtén bő felvilágosításokkal szolgál a romániai kommunista párt szervezkedéséről, aztán kijelenti, hogy a vádlottakat nem verték a szigurancán, ő még életében nem látott olyan jó szigurancafőnököt, mint a temesvári. Karácsoyi Mária, akit egy másik női vádlottal együtt hordágyon vittek fel a tárgyalásra, szerinte nem beteg, hanem csak „teszi magát”. Annyi igaz a verésből mindössze, hogy Dudás és Schön fővádlottak tettelegesen rátámadtak az egyik detektivre, mire a detektívek sem hagyták magukat s visszadták a kölcsönt.

Az elnök újabb kérdéseire később Wurmbrandt újra hosszú fejtegetésbe kezd. Kijelenti, hogy a kommunizmus ázsiai megmozdulás, Romániában is csak a magyarok, bolgárok és a zsidók vesznek

részt benne. Egyébként a romániai kommunista pártnak alig van ezer tagja — ez eléggé mutatja, hogy mennyire kiábrándultak már belőle az emberek. Ő maga részéről kéri a hatóságokat, hogy erőlyesen fojtsák el ezt a veszedelmes mozgalmat, ha pedig a vádlottak panaszkodnak a szigurancára, hát menjenek panaszkodni Litvinovhoz.

Wurmbrandt után a bíróság Éliás Sándor vádlottat hallgatta ki. Éliás magántisztviselő és bevallása szerint haladó gondolkodású ember, tagadja azonban azt, mintha a kommunista szervezkedéshez köze lett volna. Az ő véleménye szerint Wurmbrandt és Szécsi terenc hivatásos beugratók voltak és mesterségesen tenyésztették ki ezt a kommunista pert. Szécsi nincs is a vádlottak között, a szigurancán azonban előkeríthetné, ha akarná. A szigurancán verték a vádlottakat, őt is veréssel kényszerítették arra, hogy a beismerő vallomásokról szóló jegyzőkönyvet aláírja. A fenyegetések, kínzások és verések miatt ideg-sokkot is kapott.

Éliás kihallgatása után az elnök azzal a bejelentéssel napolja el a tárgyalást, hogy hétfőtől kezdve a bíróság délután is folytatja a kihallgatásokat, mert a tárgyalás menete nagyon lassú.

golvák, mozgatták az ügyet. A póstatakarék adott pénzt és a Suciu-féle tanács elfogadta a hétmilliót.

A jelenlegi kinevezett polgármesternek, Kovács Bélának már nem hét, hanem nyolcmillióra lett volna szüksége. Azt hitte, hogy ami a régi tanácsnak sikerült, sikerülnie kell neki is. Ezuttal azonban hiányoztak a megfelelő pártfogók, mert Kovács Bélával azt köztették Bukarestből, hogy ideiglenes tanácsok nem vehetnek fel kölcsönöket. Kovács Béla dühösen Bukarestbe rohant, hogy méltatlankodásának kifejezését adjon. Közben azonban Bukarest újra jelentkezett Nagyszalontán, de nem mint kölcsönadó, hanem mint a régi kölcsön könyörtelen behajtója. Az ilfovi törvényszék közölte a várossal, hogy

október 25-re elrendelte az árverést a városházára, a város tulajdonát képező középületekre és az ezerholdas mintagazdaságra.

Az árverési kérést a póstatakarék nyújtotta be, mert Nagyszalonta elmulasztotta a hétmillió lejes tartozására esedékes törlesztési részlet kifizetését.

A hír természetesen óriási izgalmat keltett Nagyszalontán. A polgárság most elkeseredetten szidja Kovács Bélát, aki elmulasztotta az adósság rendezését, de szidja Suciu Aurelt is, mert a város közvéleménye egyáltalában nem helyeselte a kölcsön felvételét, amint nem helyeselte a hatalmas összeg felhasználását sem.

Most aztán ott van az árverés veszedelme, amelynek szügyene még akkor is megmarad, ha az árverést magát sikerülne valamilyen megoldással megelőzni.

Kétszáz új körorvost neveztek ki

Bukarest, szeptember 23

Az ország prefektusainak péntek délutáni gyűlésén a közegészségügyi miniszter bejelentette, hogy 200 új körorvost nevezett ki.

Adóügyi vezérfelügyelő érkezett Nagyváradra

Nagyvárad, szeptember 23.

Szombaton Nagyváradra érkezett Teranu bukaresti adóügyi vezérfelügyelő. Teranu értekezletre hívta össze az adóügyi tisztviselőket és végrehajtókat s utasításokat adott, hogy a hátralékos adókat nagyobb eréllyel kíséreljék meg behajtani.

Nagyváradon, ahol eddig is példátlan szigorral folytak az adóbehajtások, indokolatlanul tartják ezt a vezérfelügyelői látogatást.

Október 25-én árverezik Nagyszalontát

Dobra kerül a városháza, több városi középület és az 1000 holdas városi mintagazdaság, mert a város nem rendezte a póstatakarék fennálló 7 millió lejes tartozását

Nagyszalonta, szeptember 23.

Nagyszalonta, ez a valamikor még duzsogdag mezőváros az ebek harmincadjára került. Három évvel ezelőtt még 42 millió lej vagyon volt, nem számíttva bele ebbe az összegbe az ingatlanok értékét. Ma már szinte elképzelni is lehetetlen, hogy az egymás után következő, részben választott, nagyobb részt azonban ki-nevezett tanácsok hogyan tudták a nyá-

kára hágni ilyen rövid idő alatt ekkora vagyonnak! A tény azonban mégis csak ez. A Suciu Aurél-féle ideiglenes tanácsnak a múlt év folyamán már hétmillió lejes kölcsönt kellett felvennie. Hogyan vette fel ezt a hétmillió lejes kölcsönt? Természetesen szabálytalanul, mert az ideiglenes tanácsoknak az efféle nem engedi meg a közigazgatási törvény. Minden lehetséges azonban, ha megfelelően pártfo-

Szvoboda Augusztin rémtette... ?

Volt hadügyminiszterek vallanak a Skoda-ügyben

300 milliós jutalék ügye a vizsgálóbizottság előtt

A célzókészülékeket is tulfizette Románia?

Egy emigráns orosz ezredes informálja Presan marsallt

Bukarest, szeptember 23. Tantzi Dumitrescu tábornok jelentékeltelen vallomása után a vizsgálóbizottság Condeescu és Stefanescu-Amza tábornokokat hallgatja ki. Tanuvallomásuk anélkül értékesebb, mivel mindketten hadügyminiszterek voltak, Condeescu a Mironescu, Amza pedig a Jorga kormány idejében s ebben a minőségükben vizsgálatot rendeltek el a Skoda-rendelés körülményeinek tisztázása céljából.

Dimitriu elnök: Köztudomású, hogy tábornok ur vizsgálatot folytatott az árak ügyében. Milyen tapasztalatai voltak etekintetben?

Condeescu tábornok: A vizsgálatnak nem volt kimondott hivatalos jellege. Azokkal a hírekkel állott kapcsolatban, melyek a Mironescu kormány idején terjedtek el. Azt beszélték akkoriban, hogy a román és a jugoszláv árak között nagy különbség van. Példaképpen felhozták, hogy amíg Jugoszlávia egy célzókészülékért 15 ezer csehkronát fizetett, nekünk ugyanezt az apparátust 35 ezer csehkronát számítottak fel.

Megtudtam, hogy ezeket a híreket egy volt orosz tiszt terjeszti, akit a Skoda-cég elbocsátott állásából.

Igyekeztem, hogy más hadianyagok ára felől is információkat szerezzek. A Skoda-cég kimutatást készített el, melyből megállapíthattam, hogy a román és a ju-

goszláv árak között 25 százalékos különbség mutatkozik egyes ágyutípusoknál. Megkérdeztem: hogyan lehetséges ez. Azt válaszolták, hogy az anyagon és az előállításán eszközölt változtatások következtében kellett az árakat felemelni. Észrevettem, hogy Seletzkyt nagyon kellemetlenül érinti a vizsgálat. Néhány nappal a kormány bukása előtt eljött hozzám és a következőket mondotta: „Miniszter ur, ha önök nem bíznak bennünk, úgy a gyár nevében kijelenthetem, hogy mi készek vagyunk a szerződést a jugoszláv rendelés értelmében megváltoztatni, természetesen azonos fizetési és garanciális feltételekkel.”

Az ajánlatról nem tárgyalhattunk, mert közben megbukott a Mironescu kormány.

Calinescu: Az árakkal kapcsolatban szélben holmi 300 milliós jutalékról beszéltek.

Condeescu: Az ügy röviden így áll: A Zbrojovka-féle gépjegyerrendelés ügyében összehívott minisztertanácsban Madgearu javasolta, hogy a nagyipari érdekeltségek útján vegyük rá a cseh pénzköröket, hogy vegyenek részt a román mezőgazdasági kölcsön jegyzésében. Benes intervenciójára ez később meg is történt. 300 millió lejt jegyeztek le. A konfúzió Skodaéknak abból a leveléből származik, melyben a minisztérium tudomására hozzák az eredményt.

Amza: Még egyszer hangsúlyozom: tárgyalások nem voltak. Beszédbe lehet állani bárkivel...

Calinescu: Itt van egy másik távirat, melyben tábornok ur Bukarestbe hívja Lövensteint.

Amza: Arról volt szó, hogy Joachimstalban találkozunk. Én arra az álláspontra helyezkedtem, hogy hivatalos kérdésekben bárkit is csak a minisztériumban fogadhatok.

Hudita: Az árak kérdésével kapcsolatban elrendelt vizsgálat során birtokában volt-e tábornok urnak valamelyes összehasonlító táblázat?

Amza: Nem tudok ilyen táblázatról.

Rudeanu tábornok kijelenti, hogy véleménye szerint a Skoda gyár nem áll felette a Wickers, vagy a Schneider gyáraknak. Hangsúlyozza, hogy a szerződés megkötése előtt ki kellett volna kérni az illetékes minisztériumi ügyosztály véleményét is.

NAPIRENDRE KERÜLT A JEGYZŐKÖNYVHAMISÍTÁS ÜGYE IS

Popescu-Pausesti képviselő a jegyzőkönyvhamisítási ügy előadója bejelenti, hogy megállapítása szerint a hamisítást a következő tényezők igazolják:

1. Egy kézírásos jegyzet, melyet Maniu bocsátott a bizottság rendelkezésére. Megállapította, hogy Gheorghe Ilie őrmester és Pomponiu ezredes kézírásáról van szó.
2. Egy másik jegyzet, mely Seletzky vallomására vonatkozik.
3. Pomponiu ezredes jelentése Uica tá-

bornokhoz, melyet Uica különbözt, a vádlottak földadandó kérdésekre vonatkozó megjegyzésekkel lát el.

Mindezekkel szemben áll Uica tábornok, Pomponiu és Pruteanu ezredesek, Hagi Stoica és Pascu őrnagyok vallomása, továbbá a hadbíróági vizsgálat eredménye.

Kéri, hogy a bizottság rendeljen el kiegészítő vizsgálatot.

Popescu Pausesti bejelentését a bizottság tudomásul veszi.

Pomponiu ezredes kihallgatása következik. Az ülést tart.

Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadás, félelemérzés, bódultság, migrén és ártalmas rosszullét esetén a renklíve! enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését életkelti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

Ismét a rejtélyes ártáblázatok

Junian: Az árak kérdésén milyen alapon tanulmányozta tábornok ur?

Condeescu: A tüzéségi felügyelőség től bekértem az összehasonlító táblázatokat.

Junian: Azonnal átadták?

Condeescu: Bizonyos késéssel.

Junian: Ki volt akkor a tüzéségi felügyelő?

Condeescu: Sica Popescu tábornok. Ugy emlékszem, hogy újonnan készített táblázatokat nyújtott be.

Pop Valér: Az lett volna természetes, ha Popescu Sica tábornok ur így válaszol önnek: „A szerződést ezeknek a kimutatásoknak az alapján kötöttük meg. Azonnal átme gyek hivatalomba és áthozom miniszter urnak”.

Condeescu: Popescu tábornok kijelentette előttem egy magánbeszélgetés során, hogy a jugoszláv állam 350 millió csehkronát fizet kamat fejében. Olyan összeg ez, melyet nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Pop Valér: Maniu bizonyára a hozzá betherjesztett összehasonlító táblázatok átvizsgálása után járult hozzá a szerződés megkötéséhez.

Hol vannak ezek a kimutatások? hova tűntek el?

Sica Popescu tábornok nem tett önnek említést róluk?

Condeescu: A vizsgálat nem terjedt ki erre a kérdésre is.

Pop Valér: Tábornok ur, kihallgatása befejeződött.

Tárgyalt-e Amza tábornok a Skoda-céggel?

Ezután Stefanescu Amza tábornok, Jorga volt hadügyminisztere terjeszti elő tanuvallomását. Az eskü letétele után Calinescu képviselő a következő kérdést teszi fel:

— A nemzetvédelmi tanács egyik ülésén tábornok ur bizonyos megjegyzéseket tett a célzókészülékek áráról. Szeretnők tudni: mire alapította véleményét.

Amza tábornok: 1932 tavaszán Presan marsall, aki külföldről tért vissza, közölte velem, hogy Nizzában megismerkedett De Vadin orosz tábornok vejével, egy Cerbacef nevű volt tényleges tiszttel, akit a Skoda cég alkalmazott főmérnöki minőségben.

Calinescu: Utóbb elbocsátották.

Amza: Nem tudok erről. Cerbacef kijelentette Presan marsall előtt, hogy a Skoda-cég

36 ezer cseh koronát számít fel egy olyan célzókészülékért, mely a gyárnak csak 3000 cseh koronába kerül.

Junian: Önköltségi, vagy kereskedelmi ár ez?

Amza: Azt hiszem önköltségi. Azt is közölhetem a bizottsággal, hogy jegyzeteket készítettem az 1931-iki új szerződés tervezetről.

Az 1930-iki és az új szerződés árai között lényeges eltéréseket találtam.

Egy üteg ára például a tervezetben

3.820.000 cseh koronában volt megállapítva, míg az előző szerződés szerint ugyanaz az üteg csak 3.700.000 csehkronába került. A légi elhárító üteg árát 5.620.000 csehkronában állapították meg ezzel szemben az 1930-iki szerződés szerint ütegenként 5.500.000 csehkronába került.

Calinescu: Milyen alapon állapította meg tábornok ur, hogy a jugoszláv árak előnyösebbek, mint a miénké?

Amza: Tapasztalataim és hozzáértésem alapján.

Calinescu: És nem tett kísérletet, hogy a Skoda-céget jobb belátásra bírja?

Amza: Megtettem volna, ha kilátásom van rá, hogy intervencióm sikerrel fog jární. Félttem, nehogy kártérítési pört zudítsanak a minisztériumra.

Calinescu: Nem tárgyalt bizonyos módosításokról?

Amza: Nem tudok róla. Mikor történt ez?

Calinescu: A Skoda-cég felajánlotta Condeescu miniszternek, hogy hajlandó új alapon tárgyalni.

Amza: Erről most hallok először.

Calinescu: Csak az imént jelentette ki Condeescu tábornok, Ön tehát azt állítja, hogy nem tárgyalt senkivel. Itt van tábornok urnak egy Lövensteinhez intézett távirata...

Nagyváradra is megérkezett a tisztviselői kinevezések felülvizsgálására vonatkozó belügyminiszteri rendelet

A nagyváradi b-listára kerülő tisztviselők csatlakoznak az országos ilhako z mozgalomhoz

Nagyvárad, szeptember 23.

A törvénytelen köztisztviselői kinevezések felülvizsgálására vonatkozó belügyminisztériumi rendelet Nagyváradra is megérkezett s amint előre is látható volt, nagy és kínos feltűnést keltett az érdekelte tisztviselők között. Felületes vizsgálódással meg is lehetett állapítani, hogy a rendelet értelmében a b-listára kerülő tisztviselők száma igen nagy s Faur Emil városi főmérnökön kívül még igen sok magasrangú városi tisztviselő kerül a b-listások csoportjába, amennyiben a rendeletet komolyan végrehajtják.

portjába, amennyiben a rendeletet komolyan végrehajtják.

Az érdekelte tisztviselők pénteken este rögtönzött értekezletet tartottak. Elhatározták, hogy csatlakoznak ahhoz a tiltakozó és tüntető megmozduláshoz, amelyet Bukarestben indítottak el, sőt küldöttségileg képviseltetik magukat azon az utcai felvonuláson is, amelyet tiltakozásképpen tartanak majd az ország fővárosában a b-listára ítélt tisztviselők és közalkalmazottak.

A szövőipari sztrájk után tengerészsztrájk is fenyegeti Amerikát

Roosevelt elnök kiegyezésre szólította fel a lakácsokat és munkaadókat

Newyork, szeptember 23.

Miután a hatóságok nagyszámu karhatalommal lecsendesítették a szövőipari sztrájkot, Roosevelt elnök elérkezettnek látja az időt a közbelépésre. Az elnök szótartot intézett mind a sztrájkoló munkásokhoz, mind pedig a munkaadókhoz s azt a reményét fejezte ki, hogy nemzeti érdekből, a „fair play” alapján, kiegyeznek és felveszik a nyugodt munkát.

Hogy az elnöki felhívásnak meglesz-e a hatása, az egyelőre kétséges.

A textilsztrájk tehát egyelőre tovább áll s emellett az USA szociálpolitikai horizontján újabb komor felhő tornyosul. A tengerészek szövetsége bejelentette, hogy tagjai október 8-án szintén sztrájkba lépnek, mert másképpen nem tudják a hajózási vállalatokat arra kén-

szeríteni, hogy betartsák a NIRA előírásait. Amennyiben a közbeeső két hét alatt nem jön létre megegyezés, úgy az Egyesült Államok leti partvidékén október második hetének a kezdetén nem kevesebb, mint negyvenezer tengerész szünteti be a munkát.

Konstancába érkezik a svéd trónörökös

Konstanca, szeptember 23.

Vasárnap érdekes vendége lesz a konstancai kikötőnek. A svéd trónörökös jachtja, a Vasalang, köt ki. A svéd trónörökös európai körúton van. Konstancában csak néhány óráig marad, majd tovább hajózik Konstantinápoly felé.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIREK

Tamási Áron:

Ábel Amerikában

Ábel, a székely fiu élő alak, nem regényhős. Élő alak, de nem abban az értelemben, mint annyi kulcsregény sápadt hőse, akit nem írni lelemény, hanem éppen a lelemény hiánya sápasztott eleven minta után a papiros felragasztott, elkent figurájává, hanem úgy, hogy a költő, aki nekik lelkében millió tapasztalat és millió gondolat, millió ítélet anyagából megfogant, életet adott neki.

Ábel a lélek teremtményének örök törvényei szerint született. Itt nőtt fel a szemünk előtt, meghódította szívünket. Aggodó szeretettel kísértük első önálló lépéseit, ott fent a székely rengetegben, amelyet a régi komorságokon túl új vadsággal töltött meg az új világ, a nehéz székely élet új, legnehezebb tényezője. Amint első iskoláját kijárta, bizalommal és némi büszkeséggel, de azért nem minden szorongás nélkül engedték útjára a páros felé, mert mindenkit ellenséges érzéssel fogad az, mindenkinek ujra meg kell a párost hódítani... Láttuk, hogy csetlik és botlik a mi szegény kis Ábelünk az életnek eléje rakott gátjain keresztül, mint págódik el ismeretlen utvezetőkben, de mint áll talpra ujra, hogy vereségei után okosabban, tanultabban, felfegyverzetten és talán keményebben is kezdje ujra a verekedést az életért, az emelkedésért vívott harcot.

Szereltük a Tamási Áron Ábelét, vi-
gyáztunk rá, vártuk üzenetét. A költő szülőltje abban különbözik minden más életől, hogy mindenkinek lelke gyermeke és mindenkinek egyforma közel van a költő világában mindenki otthon érzi magát. És most éppen ezért nagy örömmel jelentjük, hogy Ábel a B. L.-ban indul el harmadik, legnagyobb útjára is.

Tamási Áron kedden kezd meg a B. L.-ban nagy regénytrilógiája harmadik részét.

Ábel Amerikában, ez a címe a harmadik résznek, amely teljes egészé kerekíti Ábel életét s vele az embernek általa le-
járászdó fejlődéstörténetét.

Ábel életének első része a rengetegben volt. Pásztorok szerződtette el apja, a tűzfának levágott erdő birodalmába. Ábel itt még gyermek, tapasztalatlan és a járték kedvéért felfurángos. De hamar rájön, hogy a szegénység és gyöngének az életért is felfurángosnak kell lennie. Aztán, elbucszik az erdőből és élete második szakaszában az országba indul. Itt már tudatossá lesz benne a felfuráng: fegyvere lesz az a létfenntartásban. Sok mocskot tapasztal, de látja, hogy nem az emberek rosszak, hanem a létfenntartás miatt kell rosszá lenniük. Még csak süldő legény, de benne van a bölcsesség kezdete: megérti az embereket.

Amerikában, kint a világban, s a regény harmadik részében bontakozik ki mind az az érték, ami ebben a lélekben rejtőzik. Ennek a kibontakozásnak, ennek a fejlődésnek a regénye indul meg kedden a B. L.-ban. Itt már a férfielő küzdelmei folynak, a tragédia szele viharzik, a diadalmas léleknek kell most a sárból kiemelkednie. Itt az édes, szívhódító kis székely furcsaságból, faji különlegességből általános emberi értékek hordozója és magának az emberiségnek példázata lesz; ebben a befejező részben nagy nekifeszülések, nagy sirások és győzelmek után érkezik meg a férfi Ábel a bölcseséghez, ahhoz, hogy új magaslatozokról értesse meg az embereket, hogy ujra megtalálja az Istent és a csillagokat.

Tamási Áron új utakra kezd vezetni Székely Ábelét és a B. L. büszke rá, hogy ennek a csodálatosan szép életnek kitá-
rulásáról éppen az ő útján értesül a magyar élet, olvasói pedig elsőnek és köz-
zebben közelből látják meg a teremtés leg-
szébb csodáját: a költő munkája közben

— Szörényimegyei hírek. A napokban vég-
legesen megalakult Karánsebes város nagytaná-
csa. Polgármester: Novácescu Demeter, alpol-
gármesterek: Andrei Sándor mérnök és Juman-
ca Pál tanfelügyelő. A németek és zsidók a
kormánypárttal közös listán vettek részt a vá-
lasztáson és 3 mandátumot kaptak. — A Ka-
ránsebes—resicai új vasútvonal építéséhez, —

mivel a munkálatok a tervbevetett méretet tu-
laladják, — a CFR vezérigazgatósága külön
építési bizottságot alakított. A bizottság fő- és
albizottságra oszlott, előbbi Karánsebes, utób-
bi resicai székhellyel. — Lupulescu Ilona lu-
gosi asszony 8 éves kislányát, aki parancsát
nem teljesítette azonnal, a kezében levő lapát-
tal úgy fejbe vágta, hogy a gyermek koponya-
alapi törést szenvedett és néhány óra múlva
meghalt. A bestiális anya ellen megindult az
éjjelés. — A lugosi dal- és zeneegylet vegye-
s-kara a bodófalvai énekkar és műkedvelőgárda
meghívására, nagy sikerrel vendégszerepelt
Bodófalván. — Egy lugosi szőlősgazda gyü-
mölcsösében, az erős őszi napfény hatása alatt,
az egyik almája másodszor is kivirágzott és jói
kifejlett termést hozott. Az érdekes másodpél-
dányokat a most megnyitott gyümölcskiállításon
köszömlére bocsátották.

A nagy amerikai szövőmunkássztrájk izgatott napjaiban Newyork főpolgár-
mestere a puritán erkölcsösség szent nevében kiadott egy „üdvös” rendelkezést.

Rájött arra, hogy Amerika sokkal boldogabb lesz, ha a gigolókat, azaz a szó-
rakochohelyek fizetett táncosait egyszerűen — elküldi a fenébe. Tehát kiadta a ren-
deletet, amely a lakók tulajdonosainak megtiltja, hogy gigolókat alkalmazzanak.
Mivelhogy, — szól az indoklás — nem tűrhető el, hogy annyi „eladó fiu” ténfe-
regjen a lakók környékén.

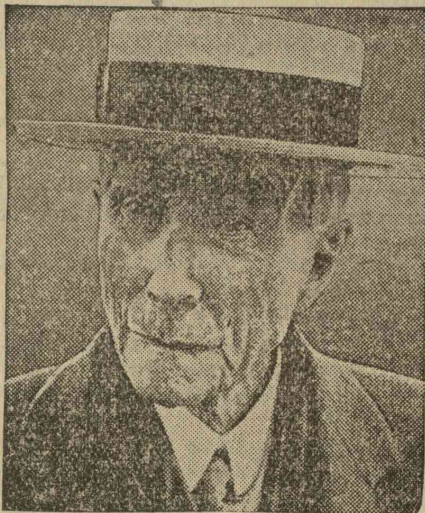
A newyorki gigolók tehát eltűntek a lakók tükörsima parkettjéről. A nagy
nemzeti ujjáépítő munkában ezt a kenyérforrást — Newyorkot illetőleg — meg-
ölte a főpolgármesteri rendelet.

Vajon kinek használtak vele? Az erkölcsnek? Az amerikai erkölcsnek? An-
nak az amerikai erkölcsnek, amely nemcsak megtűrte, hanem egyenesen kultusz-
szá emelte az Al Capone-k és Dillingerek pusztá létét?

A parketten — úgy, ahogy — megélték. Gigolók voltak, eladó fiuk, kapható
fiuk. Most kikerültek az utcára. A newyorki utca aszfaltjára. És lesznek, mert
lenniük és enniük kell — mindenre kapható fiuk.

De a masszív, szolid, az Idő minden strapájának konokul ellentálló amerikai
álkerköcsösség Janus-arca most már boldogan ráragyoghat a büszke felhőkarcolók-
ra és a földalatti gangszter-brlangokra, mintha vadonatuhan kiszidolozták volna...
(—fz—)

JOHN D. ROCKEFELLER.

94 éves amerikai milliárdoson a vége-
gyengülés jelei mutatkoznak. Orvosi ag-
godalommal figyelik a pénzkirály roha-
mos leromlását s nem hiszik, hogy a telet
még kibírja.

— Hunyadmegyei hírek. Dévai tudó-
sítónktól: Herlea Brutus szászvárosi
adóhivatali tisztviselőt, ki Mocan Aurel
szászvárosi adófizető házában, mint vég-
rehajtó teljesítette kötelességét, Mocan
édesanyja afeletti dühében, hogy a vég-
rehajtó a lakásban található ingóságok-
kat lefoglalta, egy laskanyujtóval fej-
be akarta sújtani. Az öregasszonyt
Brudar adóhivatalnok fegyverezte le. —
Az országos gyümölcsbörze alkalmából
Hunyadmegye mezőgazdasági köréi
Déván jólsikerült gyümölcskiállítást
rendeztek. — Ismeretlen tettesek be-
törttek Mahlaer Samu szászvárosi keres-
kedő üzletébe s onnan mintegy hatezer
lej értékben dohányárut loptak el. —
Ismeretlen tettes Maschalkó János dé-
vai kereskedő Decebal-utcai üzlethelyi-
sége, falbontás útján, betört. Nagyobb
értékeket nem lophatott, mert a Wert-
heim szekrényt nem sikerült feltörnie.
— A vajdahunyadi városi tanács, mi-
után a Cserna szabályozási munkálatai-
ra kiírt árlejtésen nem tudott ered-
ményt elérni, engedélyt kért a közpon-
ti árlejtési hivataltól, hogy a szabályo-
zási munkálatokat házi kezelésben a vaj-
dahunyadi vasgyárnak adja ki.

— Tüz Farkaslakán. Székelyudvar-
helyről jelentik: A székelyudvarhelyi
rendőrséget azzal hívta fel Farkaslaka,
hogy ott tűz van és segítséget kért. A
székelyudvarhelyi tűzoltóság a hírtől
számított husz percen belül, autójával
már a hat kilométerre fekvő Farkasla-
kán is volt, ahol Simó János plébános
csütre égett. Szerencse, hogy a szél meg-
fordult és így nagyobb szerencsétlenség
nem történt, de a plébánosnak egész
évi képéje elégett. A tüzet valószínűleg
gyújtogatás okozta.

ASTRA-LUX-MOZGÓ

Ma, szombattól premier!

Szigorúan csak felnőtteknek!

Egy izgalmas regény a leánykereskedők életéből!

„Hajsza a leányért”

Elcsábított fiatalok a prostitúció fertőjében. A rendőrség harca a leánykereskedők nem-
zetközi szervezetével. A legérdekesebb német beszélőfilm Főszerepben:

Hertha Walter, Ursula Grablei, Harry Franck, Paul Heidemann.

Előjáték 2 felvonásos kabaré. — Journal.

Közkívánatra vasárnap

d. e. 11 órakor utoljára

„Az utolsó éjszaka”

JEAN GRAWFORD-dal

Olcsó helyárak.

ABLAK

esetben annyira „körültekintő” és „tis-
ta” munkát végeztek a betörők, hogy
lakók távollétében egész házakat ürítet-
tek ki. Hosszas nyomozás után a rendő-
ség jól szervezett bandát fülelt le, mely
közkereseti alapon fosztogatta a lakos-
ságot. Az ügyben ma megtartott főtá-
gyalás során a hét vádlott kézzel-lábbal
igyekezett menteni a bőrét, de ere-
ménytelenül. A törvényszék mindany-
nyukat bűnösnek találta és súlyosbíró
körülmények figyelembe vételével Leo-
pold Kálmánt 4 évi, Pál Dénest, 3 évi
Köllő Dénest 3 évi, Leopold János Ist-
vánét 2 évi, Lukács István Istvánét
2 évi börtönre, Benedek Istvánét
évi és Lukács Márton Istvánét 1 évi fog-
házra ítélte.

★ Orvosi körökből. Dr. Tischler László fog-
orvos nyári szabadságáról visszaérkezve ren-
delését ujra megkezdte. Brassó, Kapu-utca
25. szám alatt. Rendel. d. e. 9—1-ig. d. e.
3—7-ig. 1487.

★ Vicki Baum: Az utolsó tánc. Vicki Ba-
umnak, a világhírű írónőnek talán legszebb
regénye. Könnyű keringővel indul, mely-
egy vézna kisleány, a regény későbbi ragyo-
gó hősnője lejt holmi zártkörű előadáson. A
könnyű, röpködő keringő forgásából azonban
egyre vadabb iramba csap át Ina Raffay, sző-
dítő és megejtő táncai egy bukácsoló, ha-
melységbe süllyedő, hol ragyogó magasságok-
ba emelkedő pályát kísérek végig. Mint a
lepke repdesi körül a dícsőség fényét, de be-
lőle is fény árad, a szépség, a kellem, az er-
tíka mágius sugárzása és az ő fényessége
szédült férfisorsoknak szajba meg utját. Ina
Raffay élete tulságosan is nagyszabású és
magasan ívelő ahhoz, semhogy boldog lehet-
sen. Tragikus élet, mint minden nagy élet. De
életének akonyát, utolsó táncát, megrendítő
haláltáncát is a szépség dícsőfénye veszi körül
és amikor a regény végeztével elválnak től-
tudjuk, hogy meghatón szép alakjának emlé-
ke sokáig el fog kísérni bennünket.

Vicki Baum: Az utolsó tánc című könyve
az Athenaeum két pengős regénysorozatában
jelent meg Lányi Viktor művészi fordításában
Kapható a Br. L. könyvostályában Brassó
Kapu-utca 56-58. az udvarban.

— Temesváron már megkezdődött a póteret-
ségi vizsgálat. Tudósítónk jelenti: A szeptembe-
25-re kitűzött póterettségi vizsgáztatást Temes-
váron már szombaton délelőtt megkezdették. A
bizottság elnöke, Nicorescu Jasi egyetemi taná-
ugyanis már megérkezett, 25-én pedig más el-
fogaltsága van s így akkor nem tudná leve-
zetni a vizsgáztatásokat.

A terjedő vörhenyjárvány miatt bezárják a fővárosi iskolákat

Bukarest, szeptember 23

Tekintettel arra, hogy a főváros terü-
letén újabb vörheny megbetegedési esetek
fordultak elő, Bukarest főpolgár-
tere azt javasolta a közoktatásügyi mi-
niszternek, hogy a főváros összes isko-
lái a vörheny veszedelem csökkenéséig
zárja be. A javaslat felett még nem
döntöttek.

Óriási sikerrel fut az 1934.

év legnagyobb UFA filmje az

Astra Mozgóban,

mely ma és a következő napokon is bemutatásra kerül

ARANY

Főszerepekben:

BRIGITTE HELM, HANS ALBERS,
LIEN DEYERS.

Közkívánatra

vasárnap d. e. 11 órakor olcsó helyárakkal

Az 1934. évad legnagyobb filmje!

A legszenzációsabb szereposztásban!
Az évszázados probléma az arany mesterséges
előállításának titkát tárgyalja!

A feltalálók legmerészebb álmának megteste-
sülése!

A sötét hatalmak alattomos harcát mutatja be!

A borzalmas katasztrófák filmje!

Az igazi szerelem és baráti szeretet filmje!

A felszabadult szenvedélyek képe!

Az emberi szív tükré!

A földalatti és földlőlti soha nem láftt jelene-
tek filmje!

A szenzáció, izgalom, rohanó események
filmje!

„Az utolsó éjszaka” Jean Crawforddal
kerül bemutatásra.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Kormánypárti körök a kényszeregyességi eljárás eltörlését javasolják

A törvény módosításával hat hónapos határidői adónak a fizetése képtelen cégeknek helyzeük rendezésére

Bukarest, szeptember 23.

A parlament tavaszi ülésszakában a kormány beterjesztette a kényszeregyességi törvény módosításáról szóló javaslatot, de az idő rövidsége miatt a kamara már nem tudta azt lebírni és így a kérdés megoldása őszire maradt. Ez a halasztás, ha eleinte az üzleti világ elégtelenségével fogadta is, végeredményben valószínűleg csak előnyére lesz a törvényreformnak, mert

a jelenlegi kényszeregyességi rendszer semmiképpen sem felel meg a gazdasági élet követelményeinek és így a kormány azon szándékának sem, hogy a hiteléletet ismét talpra állítsa az országban.

Annak a felsorolása, hogy a jelenlegi kényszeregyességi törvénynek mennyi fogyatékossága van, fölösleges dolog lenne, mert hiszen alig van komolyabb kereskedelmi, vagy ipari cége az országnak, amely saját tapasztalataiból ne tudná, hogy a mai kényszeregyességi törvény nem a hitelezők érdekében készült, hanem az adós támogatására.

Akkoriban, amikor a törvényt eredeti formájában megalkották, még az volt az általános tendencia, hogy az adókat kell megvédeni és ezért a fizetése képtelen adósok által felajánlandó minimális kvótát egészen 40 százalékig csökkentették fokozatosan, a fizetési határidőt pedig felemelték öt évre, ami az esetek 99 százalékában legalább 7-8 évi haladékot jelentett, miután magát a kényszeregyességi eljárást el lehet húzni legalább két évig a kvóták időnkénti módosításával, a fizetési határidők átcsoportosításával és hasonló jogi furfangosságokkal, amiket a rosszhiszemű adósok azután még meg is töltöttek azzal, hogy a kvótáriszletek fizetésének megkezdését például az engedélyezett öt év utolsó esztendejére ígérték meg a hitelezőknek. A bíróságok elfogadták a leghetlenebb kényszeregyességi bejelentéseket is, a hitelezők viszont nem kértek csődöt a nyilvánvalóan rosszhiszemű adós ellen sem, mert akkor még halvány kilátásuk sem lenne arra, hogy követeléseiknek legalább valami töredékét megkapják valaha, később pedig a konverziós törvény tette lehetetlenné a csődkérdést.

Az új kényszeregyességi törvény homlokegyenest ellentétes koncepcióból indul ki, vagyis a hitelezők érdekében meg akarja szigorítani a kényszeregyesség feltételeit.

A tavasszal parlament elé terjesztett javaslat a kényszeregyességi kvótát vissza akarja állítani 60 százalékra, a fizetési terminust leszállítani kétévi maximumra, még pedig nem a végleges jóváhagyás napjától, hanem a kérés benyújtásának, illetve elvben elfogadásának időpontjától számítva. Azonkívül az új javaslat komoly garanciákat akar nyújtani a hitelezőknek arra, hogy az adósok a kikötött kvóták valóban meg is fizessék, mert a múltban a legtöbb fizetése képtelen adós legjobb esetben, ha az első 1-2 részletet megfizette, azután nem is törődött többé a hitelezőivel. Elegendő volt, ha valamely jelentéktelen bírói beadványra nem reagazott elegendő okmánybéléssel és akkor a bíróság nem tudta az eljárást folytatni elvéne, ha csak valamelyik hitelező rá nem jött a dologra és maga fizette le az adós által szándékosan elmulasztott illetéket, csak hogy az előírt perrendtartási folytonosságot megmentsse.

Az őszi ülésszak közeledtével a liberális párt gazdasági és jogügyi osztálya tanulmányozás alá vette a hitelélet feltámasztásával kapcsolatos törvényjavaslatokat és így a kényszeregyességi törvényt is. Értesüléseink szerint a gazdasági bizottságban sokkal radikálisabb lépéseket akarnak javasolni a kormánynak, mint amilyeneket az eredeti tervezet magában foglalt.

A bizottság előterjesztése szerint a parlament elé terjesztendő törvény mondja ki, hogy minden fizetése képtelen cég köteles legyen a kihirdetéstől számított hat hónapon belül újra átvizsgálni a vagyoni helyzetét és megismételni a kényszeregyességi kérését.

Ugyanerre legyenek kötelezve azok a cégek is amelyek eddig még nem voltak kényszeregyességben, vagy pedig újonnan alakultak. A féléves határidő lejártával automatikusan megszűnne a kényszeregyességi intézmény és többé egyetlen régi vagy új cég sem kérhet kényszeregyességet, hanem csakis csődönkívüli megfigyelt köthet a hitelezőkkel.

Azok az adósok, akik igénybe veszik a hat hónapos határidőn belül a kényszeregyesség kérésének a lehetőségét, nem maradhatnak üzletüknek az élén, hanem a cég teljes va-

gyona átmegy egy külön erre a célra tervezett alakulat kezelésébe.

Minden törvényszéki székhelyen létesülne a kereskedelmi és iparkamara égisze, valamint a bíróság és a hitelezők felügyelete alatt egy üzleti jellegű vállalat, amely a fizetése képtelen adósok árukészletét és egyéb vagyonát átveszi, kezeli és értékesíti, amiben legfeljebb szakemberi minőségben alkalmazhatja az eredeti

tulajdonost, azaz az adóst.

Lényegében ezek a főbb pontjai annak a forradalmi jellegű reformnak, amelyet a liberális párt gazdasági ügyosztálya javasol a kényszeregyességi törvénnyel kapcsolatban. Kérdés azonban, hogy bizonyos politikai megfontolások miatt sikerülhet-e ennyire messzemenő intézkedéseket a kormánnyal elfogadtatni és a parlamenttel meg is szavaztatni.

A kolozsvári Dermata-bőrgyár hadat üzent az enyvkartellnek

Saját enyvgyárat rendezett be a kartell legnagyobb vevője

Kolozsvár, szeptember 23.

Románia számos ipari kartellje között van egy, amely az utóbbi években nagyon keveset hallatott magáról és ez az enyvkartell. Valamikor nyolc nagyobb enyvgyára volt az országnak, de az építkezési válság következtében a piac nem vette fel ezeknek a termelését, ami maga után vonta azt, hogy a kisebb tőkével rendelkező vállalatok kritikus helyzetbe jutottak. Ezt használta ki a nemzetközi érdekeltségű Mărăsești vegyészeti gyár, amely lassan felvásárolta a konkurens gyárakat és így monopóliumot teremtett magának a belföldi enyvpiacon. Kiváltságos helyzetének biztosítására az egykészen tömörített kartell a Vajda-kormány idején jelentős vámemelést is kapott a külföldi konkurenciával szemben és a Mărăsești csakugyan egyedül maradt a piacon.

A vámvédelem azonban váratlanul felkelte más vállalkozók érdeklődését is az enyvgyártás iránt és miután egy kisebb üzem berendezéséhez nem is kell nagyobb tőke, a kartell árnyékában sorra alakultak az új enyvgyárak és enyvfőző üzemek. Az új alakulatok természetesen nem adtak minőségileg kifogástalan árut, de jóval olcsóbbak voltak és ezzel mégis rontották a kartell üzleti esélyeit. A kellemetlen verseny kiküszöbölése érdekében a kartell több ízben is lement az árakkal, hogy a a tőkeszegény alakulatokat kifulladásra, amikor váratlanul sokkal komolyabb ellenfél jelent meg a piacon. A kolozsvári Dermata-művek. A kolozsvári bőrgyár éveken át üzleti összeköttetésben volt a Marasesti-gyár vezetése alatt álló

enyvkartellal amely megvette a Dermata-bőrgyár huszlásait és enyvgyártásra alkalmas egyéb hulladékait, míg a bőrgyár enyvet vett a cipőgyárak részére. Ezen a két ponton tavaly nézeteltérések keletkeztek a két nagyvállalat között, mire a Dermata telepengedélyt kért egy saját enyvgyár felállítására. Ha a Dermata berendezézi az enyvgyárat, akkor a rendelkezésére álló nyersanyaggal a melyet természetesen nem adna el többé a Marasestinek, annyi enyvet tudna előállítani amely nemcsak saját szükségletét fedezi, hanem a piac jórésztét is el tudná látni. Az új enyvgyáralapítás terve tehát komoly veszedelemmel fenyegette a kartellt, amely nemcsak egyik nagy vevőjét veszítene el, hanem ugyanakkor igen erős konkurrenst is kapna.

Annakidején az enyvkartell engedett is a vitás ügyben és a Dermata abbahagyta az enyvgyár létesítését. Most azután váratlanul a kolozsvári bőrgyár csendben felépítette mégis az enyvgyárat és meg is kezdte benne a kísérleti gyártást. Kifelé azzal magyarázza a Dermata ezt az új alapítást, hogy 1911-ben, mikor a Dermata-művek, illetve annak elődje, a Renner-bőrgyár létesült, Kolozsvár városa azzal a feltétellel adott ingyen telket a vállalatnak, hogy a területen bőrgyárat és enyvgyárat fog építeni és most ennek a feltételnek kíván a Dermata eleget tenni. A valóság azonban semmiképpen sem lehet ez, mert különben a Dermata már régen megcsinálta volna az enyvgyárat. Szakkörökben most érthető érdeklődéssel várják a további fejleményeket az enyvkartell és a Dermata közti versengésben.

Mi lesz a gabonaexportőrök 230 millió régi prémium-követelésével?

A kormány nem hajlandó készpénzjegyzésre elfogadni ezeket a követeléseket a belföldi kölcsönnél

Bukarest, szeptember 23.

Most, hogy október elsején életbelép az árpa és tengeri kivitelére megszavazott 10 százalékos exportprémium, gabonakereskedelmi körökben felelevenítették a szakmának egy régi sérelmét, a mely szomorú fényt vet az exportkereskedelem kalkulációs lehetőségeire és ugyanakkor joggal ébreszt kétségeket az új exportprémiumok gyakorlati alkalmazása tekintetében is. Azokról a régi exportprémiumokról van szó, amelyeket 1931-ben és 1932-ben kellett volna megkapniok a gabonaexportőröknek a szomorú emlékeztető szakértői kormány idején külföldre eladott buza mennyiségek után és amely prémiumokra a kenyérbélgépből beszédett pénzek révén meg kellett volna legyen a fedezet, ha más célokra nem költik el annakidején. Körülbelül 230 millió lejre tehető az az összeg, amit az exportőrök követelnek az államtól prémiumok fejében és miután éveken át minden kísérlet, hogy a földművelésügyi minisztérium részére elvben megszavazott külön

prémium-alapból legalább valamit fizessenek ki az érdekelteknek, eredménytelen maradt, majd pedig a kormány nem volt hajlandó adóhóknak sem fizetni ezeket a tartozásokat, az exportőrök megegyeztek Victor Slăvescu pénzügyminiszterrel abban, hogy az egész 230 millió követeléssel résztvesznek a belföldi kölcsön jegyzésében. Csak azt a teljesen jogos kívánságot állították feltételül az exportőrök, hogy a kormány ismerje el őket a 230 millió lej után esedékes kamatokkal is.

Közben, mint ismeretes, a kormány megváltoztatta a kölcsönkibocsátási tervét és az eredeti elgondolástól eltérően kétféle kölcsön felvételét határozta el. Az egyik kölcsön, amely a napokban kerülne lanszirozásra, úgynevezett készpénzkölcsön lenne a hadsereg felszerelésére és más hasonló célokra, míg egy későbbi időpontban kerülne kibocsátásra a második kölcsön, ahol az állammal szemben fennálló követelésekkel és adóhóknak is meg fogják engedni a jegyzést. Ezen a ponton azonban komoly el-

lentések merültek fel az érdekelte gabonaexportőrök és a kormány között. Az exportőrök természetesen a készpénzkölcsönben akarnak résztvenni követeléseikkel és arra hivatkoznak, hogy ők annakidején készpénzben előlegezték a kormány által kilátásba helyezett export prémiumokat, illetve a prémium nagyságával azonos összeggel magasabb árat fizettek a termelőknek a kiviteli célokra vásárolt búzáért, ilyenformán tehát minden joguk megvan arra, hogy egyenlő joggal vegyenek részt a készpénzkölcsön jegyzésében a többi jegyzővel együtt, aki csak ezután fog fizetni. Ezzel szemben a pénzügyminisztérium arra az álláspontra helyezkedett, hogy az exportőrök is abba a kategóriába tartoznak, mint az államnak egyéb hitelezői, akik ugyancsak évek óta várnak a pénzükre.

A kamatok és a kölcsönjegyzési kategória kérdésében folytatott tárgyalások eddig semmi eredményre sem vezettek a pénzügyminisztérium merev ellenállása miatt. Az érdekelte gabonaexportőrök még egy utolsó kísérletet akarnak tenni ügyük méltányos elintézésé érdekében, mielőtt Slăvescu pénzügyminiszter visszaérkezik külföldről. Sok kilátás a megegyezésre nincsen, mert az egyetlen koncesszió, amibe a kormány hajlandó lenne belemenni, az, hogy valamelyes kártalanítási jogigényt ismerjen el azon exportcégek javára, amelyek az állammal szembeni követeléseiket a Postatakarékpénztárnál leszállították és most, hogy az állam a tartozást nem fizeti, a Postatakarékpénztár az exportőrökön követeli a pénzt és a kamatokat. Ez a koncesszió azonban alig jelentős, mert a búzaprémiумok ellenében a Postatakarék mindössze 57 millió kölcsönt folyósított annakidején.

Talán a gyümölcs segítene?

Végetért a székelyudvarhelyi gyümölcs-hét

Székelyudvarhely, szeptember 23.

Szeptember 21-én zárult a székelyudvarhelyi gyümölcskiállítás, mely a tanítónőképző tornacsarnokában egy hétig volt nyitva. A kiállítás a legteljesebb érkező és propagandasikerrel zárult. A kiállításon 147 kiállító szerepelt, kik szebbnél szebb és zamatosnál zamatosabb gyümölcsök garmadáját hordták össze. A megye ugyiszólván minden faluja képviselve volt mintagyűjteményével, úgyhogy különbséget nem is lehet tenni, legfennebb mint elsőket az egyenlők közt megemlíthetjük Ábrahám- és Kobátfalvát, melyek kiállítási anyagán érzik és látszik legjobban a tervszerűség, az egységesség és a gondozás. De a többi községek sem maradnak el: Szentlászló, Úke, Tibód, Bikafalva, Siménfalva, Miklósfalva, Parajd, Etéd, Rugonfalva stb., stb. mindnyájan szépen fejlődő gyümölcs-kultúráról tanuszkodnak. A kiállítás tartama alatt mintegy ötszáz véka almát osztottak szét a diákok és gyerekek közt. A kiállítás szakszerű megrendezése Rende Géza gazdasági kamarai igazgató érdeme.

A kiállítás alkalmából kérdést intéztünk Rende igazgatóhoz, hogy vázolja a megye gyümölcskultúrájának várható fejlődését és gazdasági hatását. Rende igazgató a következőket mondta:

— Udvarhely megye humusza és időjárási viszonyai, az egész megye területén, rendkívül kedvezőek a gyümölcstermesztésre és különösen a Nyikó-mente valóságos ideális gyümölcsvidék. A gazdák általában szívesen térnek át és foglalkoznak gyümölcstermesztéssel, ezt bizonyítja az is, hogy egy év alatt husz gyümölcstanfolyamon 430 hallgató vett részt és három év alatt ötven hold gyümölcsöszt telepítettek be. Új telepítéseknel a befektetés nem nagy. Egy hold gyümölcsösre átlag 100 csemetét lehet számítani, egy négyéves csemete husz lej ugyan, de két év múlva már hozama van. Egy 8-10 éves fa átlagos hozama tíz vékára tehető, egy véka gyümölcs ára 30-60 lej, később 100 is. A gyümölcsöt mindig el lehet adni, különösen az udvarhely megyei, mely páratlan zamattal van megáldva. Nagy baj azonban a megszervezés hiánya, illetve kezdetleges állapota.

Jöjjön velem Sepsiszentgyörgyre

Távolról – közelről

A háromszéki vicinálissal dűcögők Szentgyörgy: a megyeszékhely felé. Ez a város úgy tűnik a háromszéki „vidéki-nek”, mint az a vezér, aki csak magával törődött elsősorban. Büszkén néz el sorstársai fölött: megszerezte a székely körvasút vonalát és pláne, ma már gyorsvonatokra alkalmas elsőosztályú pályaszalad át rajta. Így Szentgyörgynek nem jut ideje, hogy a megye háromnegyed részének rossz közforgalmi kapcsolódásán, vicinális vonalain töprengjen. Hisz az idő halad és nem tehet róla, hogy a központi kormányzatok neki és az Olt-völgyi fürdőknek mostohákra emlékeztető szerepkört juttattak.

E várost barátságos, szorgalmas emberek lakják. De nem tud változtatni azon, hogy a polgár elsősorban a hivatalnokvárost érezze ki Szentgyörgyből. És mindig a prefektúra, sziguranca, katonai parancsnokság s a törvénykezési, pénzügyi szigorú helyek ügyes-hajos dolgait hozzák feléje. Hivatali ridegség lengi körül. Utlevéletet szerezni, katonai ügyeket intézni, adófellebbezési tárgyalásokra lejönni, nem a legfőbb polgári kény, mely a civist felüldíti.

De mindazoknak, akik csak a fenti vonatkozásokat ismerik Szentgyörgyből, — igenem, hogy jöjjenek Szentgyörgyre, ahol nyáron délelőtt-délután térszene szórakoztatja a várost, idegenforgalom villanyozza fel. Nézzék meg a lélekemelő Székely Nemzeti Muzeumot, a Mikó Kollégium fiatal leányiskoláit, Sugást és Előpatakot Szentgyörgy fürdőit, a mozgalmas dohány- és szövőgyárat. Menjenek ki az alig pár percre eső erdőbe. Egyszerre kedvezőre és barátságosra fordul a távolról komornak tűnő város arca s a rendezett élet, forgalom és siker látása a kötelezőteljesítés és szórakozás összhangjával kedvelteti meg e várost mint meleg fészket, — az idegen előtt.

Rohamos építkezés

Feltűnik, hogy milyen lázas építkezés folyik itt. Az egyik épület még nincs is teljesen elkészítve és már fel is húzták mellette a másikat. A felrakott téglák mellett a már bevakolt és befestett új házak. Ezek mellett azok, melyekre a faalkatrészek is fel vannak szerelve. Amott pedig már a tulajdonos és családja is benne. A vasút utcája az építkezés fővonala. Ez a kép az erőt és életet jelzi.

Háromszék vérkeringése

A vidéket a bíróságok, hivatalok és állami szervezetek kötik, — de nemcsak vasúttal, hanem elágazó autóbussz-közlekedéssel kapcsolják a közeli és távolabbi falvakhoz. Ahol a vasút csak a „bereckivicinális”, ott több és bővebb autóbussz-forgalom és teherautók segítenek. Kár, hogy az állami országutakat mintha mosdótálakkal lennének kirakva olyan rossz szaksz és elhanyagoltak. A megye több gondot fordít az utjaira és a fenntartására „bizott” „megyei-utak” nicsenek annyira rosszkarban. Látszik, hogy áldoznak rájuk valamit és legalább az alapépítményeik még nem indultak romlásnak.

Két jellemző

Az első.

Szentgyörgy ugyanis mint hivatalnokváros és ugyis mint a nyári hónapok tiszti kurzusainak vendéglátója, meglehetősen élénk konturokban emeli ki, hogy a nemzeti állam megyeszékhelyeinek és bármilyen nemzetivé kell válniuk. Az erő, ami megnyilatkozik ezirányban, eléggé kiméletlen. A múlt vasárnap a Munkás Testvér népiünnepélyének beharangozására magyar csikós-ruhába öltözött lovasok jártak be az utcákat. Ez szemet szurt és az „esetnek” az egyetle majdnem igen súlyos következményei lettek. A csikós ruháért csaknem betiltották működését. Így azután a következő vasárnapra ter-

vezett tüzoltó népiünnepélyre már nemcsak csikós lovas száguldozása figyelmeztette a lakosságot, hanem román nemzeti viseletbe öltözött lovasé is. De hogy most már a lojalitásnak feltűnő módon tegyenek eleget, román ruhás lovas kettő volt s elől lovagoltak, míg magyar lovas csak egy volt és hátul kullogott utánuk.

A második

Az Olt-utcában (Str. Cuza-Voda) van a Brassói Lapok képviselője. Így: képviselő: reprezentanta. Ugy-e, ebben eddig nincs semmi rendkívüli? S hogy ez ki van írva, szokásos. Az azonban már rendkívüli, hogy ezért panaszt tett valaki. Indok, hogy a képviselőt kifejezés nem felel meg a román nyelv törvényeinek. A katonai parancsnokság, ahová a panasz érkezett, áttette az ügyet a rendőrségre. Ide

Szentgyörgyön nincs munkanélküliség

Itt nem olcsó az élet. Májustól augusztusig a főhadnagyi iskola, attól őszig órnagy-előképző és más speciális tiszti tanfolyamok öntik a pénzt a jól fizetett tisztikarok keresztül. S a tulzott munkától, de talán inkább a jó keresettől a kiszolgáló kereskedő szolgáltatásért arca unalmassá vedlik. A valódi szentgyörgyiek azonban összetartók. Az iparos és a tisztviselő a kereskedőt, a kereskedő pedig a másik két csoportba tartozókat csak dicsérni tudja.

Szentgyörgy az az egyetlen hely, ahol talán nincs munkanélküliség. Akik a munkanélküli rovásra jutnának felveszi és kényeret ad kezükbe a Klinger szövőgyár. De még a Monopol-igazgatás alatt álló Dohánygyár is.

A villany-ügy

Panaszkodnak a rádiósok. A villanyfejlesztő gépek kopott kéfével dolgoznak s a hálózati készülékek emiatt szinte használhatatlanok. Az általános reparatúra már 3—4 éve esedékes a villany-

citálták fel a vádat ámulva hallgató kiadóhivatali megbízottunkat, aki azonban rögvest tisztán látott, mihelyt azt is közölték: vegye le a táblát. Háromszor a rendőrségen, negyedszer a lakásán, míg végre talán megértették, hogy a kiadóhivatalnak épügy mint akármilyen más vállalkozásnak, lehet képviselője és talán megszüntetik ezt az óminózus és nevelésügyi nyelvészeti vádaskodást. S maradhat a tábla. A baj minden bizonnyal nem is az írásban van. Hanem az egyes román lap-társaktól elhíntett és sajtórán megfogant gyűlöletben. A feljelentő nem ezért vagy azért a szövegezésért tehetett panaszt, de mert rosszul eshetett neki egyáltalán a táblát látni és mert a cél annak eltávolítása volt.

Idáig jutottunk...

üzemnél. A halogatást egyfelől a világítás is megsínyli, de különösen a rádiósok érzékeny gépei... Az idén jár le a Ganz R. T.-nak a várossal kötött szerződése. A polgárság reméli, hogy ezzel kapcsolatosan végre közmegegedésre fog a villany-ügy rendeződni és avégett igazán a közérdekre és nem egyesek érdekeire lesznek tekintettel. Akár ha Rozsnyórol hoznák a villanyt, a fő, hogy kifogástalan áramszolgáltatás legyen. Egyébként a várostól a legközelebbi napokban felveendő tiszteletreméltó összegű kölcsönből telhet erre is...

A kölcsön-ügy

Az interimár bizottság napok óta várta, hogy a kormányengedély, a hatmillió lejes kölcsön felvételére megérkezzen. Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra, gondolja az interimár és szükségesnek tartja a kölcsönt. A vízvezetékek kijavításra szorulnak, az egész vízvezetési hálózat pedig kibővítésre... Teljesen erre a célra szánják a kölcsönt.

Interimár-korszak a megyében

Az uzoni interimár taxája

Háromszék meg van áldva interimárral. Husz közül legmább tizenkilenc községben interimár van. De e 20 közül 21-ben sincsenek megegedve a vagyon kezelésével. Így Uzonban — pár kilométerre Szentgyörgytől — az interimár teljesen jogtalan községi taxákat rótt ki a lakosokra. Még pedig olyan összegekben, hogy a legutolsó földhözragadt lakost is ötszáz lejen felül sújtotta. Az elkéséredés tömeges fellebbezések formájában tört utat és távirati panasz is ment a belügyminiszterhez. Inspetktor szállt ki, de csak Szentgyörgyig jutott. Innen a prefektus

ur s a vármegyei főszámvéző mentek ki Uzonba. Megállapították, hogy a taxák illegálisak, azokat megsemmisítették, — azzal a megállapodással azonban, hogy fellebbezéseit a lakosság vonja vissza. Ez megtörtént. Az urak eltávoztak. De helyt maradt az interimár s azonnal a vizsgálat után késést pótló buzgalommal ísmét elrendelte a taxák szedését...

Egyébként, ha az interimárok ellen panasz hangzik el, a prefektus kész a válaszal: „Uram, nem tehetünk róla, hogy nincsen nagyobb választék liberálisokhan. Lépjének be a pártba és akkor úgy lesz, amint óhajtnák”.

Szagos az utcátok!

kell állania. Hogy a vizsga f. hó 20-án lesz, azt 17-én tudták meg s addig azt sem, hogy egyáltalán vizsga készül. Kivétel nincs. Ha kétszer s ha háromszor vizsgázott is az illető úgy a román nyelvből, mint az u. n. tisztviselői képesítési tárgyakból, nincs kimélet: időznek, fiatalnak újra vizsgára kell állania. Az előbbi vizsgákon 9—10 eredményű jegyekkel szembensínes kegyelem. Nem félünk, kérem a nyelvviszsgától, — mondja egy tisztviselő —, hiszen tudunk már eleget románul. Csak vajjon még milyen más tárgy kérdéseket fognak feladni!

Kicsi piac, dugd el jól

Hontalanok is vannak Szentgyörgyön. Ezek a zöldségárusok, akiket a hatalom hol ide, hol oda parancsol bódéikát. Ugy, hogy már nemcsak a vásárlóközönség, de az elárúsítók sem tudják, hogy voltaképpen hol is van a zöldségpiac. Ahová most telepítették, ott a forgalomnak ugyanabban, mint a szomszéd házak intellektuális munkásainak a piaci láрма. Jó

lenne megoldani ezt a kérdést. Zöldséget eladni, vagy vásárolni, még nem szégyen, hogy elbujni kellene miatta. Tegyük vissza a piacot oda, ahol azelőtt hosszú időn át leledzett és ne sajnálják az utána való takarításra költeni. Futja a felveendő hatmillióból.

Szentgyörgy kultur-csucsai

Székely Mikó Kollégium

Egész Háromszéken, a kézdívasárhelyi főgimnázium leépítése és a tanítóképző elvitele után egyetlen — de annál rom-pásabb — kisebbségi felsőbb iskola — ahol felekezeti különbség nélkül valóban, mindég székely otthont talál az ifjuság.

Székely Nemzeti Muzeum

A Mikó-kollégiumnak *estvér intézménye. A székely-stíli épület már kívülről gyönyörködött és elárulja, hogy a három székely megye kulturális szlypontja itt e fallak között állapotodott meg.

Huszonöt munkás év Sepsiszentgyörgyön

A fenti két intézmény élén több kiváló ember dolgozik önzetlenül. De aki a mai nehéz időkben bennök áll, mint a lélek, Szentgyörgy e két intézményében szerényen, de hangyaszorgalommal és biztos céltudattal, az állandóság, a változatlan erő lendületével munkájában: az Csutak Vilmos kollégiumi és muzeumi igazgató. Ember, aki alkot, létesít, de székely élet-revalósággal pénzt is teremt a semmiből, mikor szükség.

Az idén 25 esztendeje, hogy a Mikó Kollégium tanárai sorába lépett Csutak Vilmos és ez intézmények küzdelmeinek középpontjában. Ő némán akar elhaladni és munkával ünnepelni, de meg nem tilthatja nekünk, hogy rá ne köszöntsünk.

Szentgyörgyi sportteljesítmény

Debreczy Sándor, a Mikó-kollégium Párisban végzett fiatal francia tanára, Kőrösi Csoma szak-tudós, aki „Nirvana” címmel írt és adott ki könyvet róla, úgy látszik nem csak Kőrösi Csoma falujában született, de az ő példájára valósít meg elhatározásokat, — váratlan teljesítménnyel lepte meg Szentgyörgy társadalmát. Lyonból látogatására jött francia barátai-val a Szent Anna tóhoz rándult s ott bebizonyította, hogy testi képességeit sem hanyagolja el. A Debreczy munkásságát ismerő franciák előtt a tó átúszása jött szóba. Debreczy szó nélkül vállalkozott az átúszásra. S rögtön meg is tette. Maga mellett sem kísértő csónakot sem tutajt nem fogadott el, tréning nélkül vágott neki a hideg és meleg áramlatok féktelen váltakozása miatt veszélyes tó lekerésére. S ez sikerült is neki.

Astra Mozgó, Brassó
Önmagát láthatja a moziban
mindenk, aki megnézi a brassói ASTRA MOZGO folyó műsorát, miután a szenzációs „ARANY” című filmsláger mellett bemutatják a legújabb híradót is, amelyben látható
az ideai brassói löverseny.
Öfelsége a király, a királyi család tagjai és az összes résztvevők tisztán láthatók a filmen.

Az „utak hónapja“ lesz október

Magá a miniszterelnök is részt vesz az utépitésben

Bukarest, szeptember 23. A megyefőnökök érkeztén Franasovici közlekedési miniszter rendkívül érdekes közléseket tett. Bejelentette, hogy

a kormány nagyszabású utjavítási és utépitési programot dolgozott ki.

Sok utat javítanak és számos új utat építenek. A kormány elhatározta, hogy valószínűleg már a jövő hónapot az „utak hónapjának“ nevezik el.

Az új utak építését a legszélesebb alapokra támasztják. Így Tatarescu miniszterelnök felhívást intéz

az összes megyefőnökökhöz, polgármesterekhez és képviselőkhez, hogy maguk is személyesen vegyenek részt az országutak építésében.

A miniszterelnök azt is kilátásba helyezte, hogy maga is neki áll a munkának — Gorj megyében.

Tehát a miniszterelnök is követi Mussolini példáját, először mutatja be az ingujjra vetkőző dolgozó államférfiut...

Az utépitésben résztvevő falusiaknak különben azt a kedvezményt adják, hogy munkájukért betudják hátralékos adójukat.

Újra felmentett a bíróság egy csíki katolikus lelkészt az államellenes izgatási vád alól

A lelkész szavainak elferdítéséből és gyűlöletből született ez az újabb izgatási per is

Csikszereda, szeptember 23.

A csikszeredai törvényszék újra államellenes izgatási pert tárgyalt. A vádlott egy katolikus lelkész, Lőrincz József dr. gyergyóditrói plébános volt, aki a vádat szerint egy választási gyűlésen használta azokat a kifejezéseket, amelyekben az ügyész államellenes izgatási anyagot látott. A vádlott kihallgatása során erőiesen tiltakozott az ellen, hogy szavait és kijelentéseit kiforgassák eredeti formájukból és államellenes izgatási szándékot magyarázzanak bele. A kihallgatott tanúk, magyarok és románok egyenesen, a vádlott mellett vallanak, amennyiben bizonyítják, hogy ők úgy értették azon a választási gyűlésen elhangzott beszédet, a hogyan most a plébános a bíróság előtt is mondja s nem úgy, ahogyan az ügyész magyarázza.

Az ügyész a tanuvallomások ellenére is fenntartja a vádat s ragaszkodik ahhoz, hogy a vádlottnak igenis izgatási szándék volt. Felhossa azt is, hogy Lőrincz plébános lakásán az 1922-es és az azután következő néhány évről veszedelmes irredenta tartalmú írásokat találtak. Az ezek miatt indított eljárást az elévülés miatt kellett szüntetni, a kérdéses írások

azonban eléggé bizonyítják, hogy a vádlott milyen érzelmekkel van a román állam iránt s hogy minden gondja Erdélynek Magyarországhoz való visszacsatolása. A legszigorubb büntetést kéri.

Pitner Árpád dr. védőügyvéd mindezeket azt mutatja ki, hogy a vádnak minczen tárgyi alapja, hiszen a tanuvallomások bizonyítják, hogy Lőrincz dr. nem azt mondotta, amit az ügyész állít. Egyébként pedig az egész pert a gyűlölet szítja s nem a tárgyalatosság. Ezért állítja azt, hogy a vádlott az állam ellen dolgozik. Egy régi származású prefektus levélben mondott köszönetet Lőrincz dr.-nak az állam érdekében kifejtett szolgálataiért. Az is célzatos beállítás, hogy a vádlott gyűlöli a románokat, hiszen a számkésnéja is román származású s a vádlott két felnőtt fiát iskoláztatja saját költségén ennek a román asszonynak. Hát így szokás gyűlölni a románokat? Vajjon nem kaphatna a vádlott magyar bázvezetőnöt, ha annyira ki nem állhatná a román fajt?

A zárzó jogán a vádlott is felmentést kéri, miután ártatlannak érzi magát.

A bíróság a döntés kihirdetését szomlat délelőtti napra polta el, amikor felmentette a vádlottat a vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

LEGUJABB

A PARLAMENTI VIZSGÁLOBIZOTTSÁG

mai ülésén Hagi Stoica őrnagy, volt katonai ügyész hallgatták ki legutolsónak. Pop Valér kérdésére kijelenti, hogy Seletzky kihallgatása során senki idegen személy nem avatkozott a hadbírósg munkájába. Tagadja azt is, hogy utólagosan különböző kitételeket szurtak volna a Seletzky vallomását megörökítő jegyzőkönyvbe. Megjegyzi: Seletzky határozottan azt állította, hogy a Skoda-féle szerződésről több ízben tárgyalt Maniuval és Boilával. Ami pedig a hadtestparancsnokhoz terjesztett jelentést illeti, a hadbírósnál szokásban volt, hogy minden fontosabb ügyről tájékoztatták a II. hadtest parancsnokát.

SZOMBATON DELUTAN

minisztertanács volt, melyen a kormány tagjai tovább folytatták az állami gépezet leegyszerűsítéséről szóló rendelettervén alkatmázásával kapcsolatos megbeszéléseket.

HAUPTMANN,

a Lindbergh-gyerek elrablásával vádolt ács, makacs tagadás után beismerő vallomást tett, de hangoztatja, hogy a csecsemő-rablást nem egyedül követte el. Társait azonban nem meri megnevezni, mert fél bosszújuktól.

A WERXHAMI SZENBÁNYÁBAN

még dühöng a robbanás következtében támadt tűz s ezért a mentési munkálatok lehetetlenek. Eddig 16 halott és 7 élő bányászot hoztak felszínre, 16 még hozzáférhetetlen az égő tárnokban.

ANTONIADE ÉS BENES VÁLASZA ECKHARDTNAK

A Népszövetség politikai bizottságának szombati ülésén Antoniaide román megbízott válaszolt Eckhardt magyar fődélegátus vádjaira. Bár kérhette volna, — ugymond — hogy a magyar kiküldött vádjait az illetékes fórum elé utalják, hajlandó vitába bocsátkozni Rámutatott arra, hogy 10 év alatt magyar részről Románia ellen csak 10 kisebbségi petíciót nyújtottak be. Ha a romániai magyar kisebbség helyzete csakugyan olyan tragikus volna, minyennek Eckhardt feltüntette, akkor ez a hallgatással egyértelmű magatartás nem volna megmagyarázható. Az iskolaügyre vonatkozólag számszerű adatokat hoz fel, hogy Románia mennyi nemzetiségi iskolát állított fel és mennyit költ azok fenntartására. Románia — mondotta tovább — mindenkor gondja viselte kisebbségeinek s tiszteletben tartotta szerződésbeli kötelezettségeit. Antoniaide után Foties délszláv kiküldött szólalt fel és azt hangoztatta, hogy a magyar felfogás felforgató jellegű. A Jugoszlávia ellen bevezetett 15 petíció közül csak egy eredt közvetlenül érdekelt személytől, a többi egy bénapesti irodától származott. Harmadiknak Benes beszélt. A magyar főmegbízott ugyan — mondotta — nem ejtette ki Csehszlovákia nevét, mégis részt vesz a vitában, mert ez a konkrét vádak terére jutott s ennél fogva hasznos. Az a vád, hogy a kisebbségvédelem vesztett hatékonyságából, tulzott és igaztalan, mert a Népszövetség illetékes szervei mindenkor lelkiismeretesen foglalkoztak a kisebbségi panaszokkal. Évek óta felforgató célszatu támadások diszkreditálják ezeket a szerveket és munká-

jukat. Ezt az akciót eleve kompromittálja oly propaganda, amelyre kiosztásos embereket alkalmaznak. Végül indítványozza, hogy a jövőben a kisebbségi ügyek tárgyalásánál, első sorban azt vizsgálják meg, hogy a panaszos állam maga megfelel-e a kisebbségi jogvédelmi kötelezettségeknek? A kölcsönösség a helyes út s ennek az elvnek az alapján kész tárgyalni Magyarországgal, amely színté nemet kisebbségével kedvezőbben bánik, mint

a tótokkal. Massigli francia és Aloisi olasz delegátus hozzászólása után a vita folytatását hűtfőre halasztották. Aloisi báró hangoztatta, hogy a Népszövetségnek minden figyelmét a kisebbségi kérdésre kell fordítania akár a szerződés-módosítás, akár az eljárás és a kötelezettségek pontos betartása által.

A LEJ KÜLFÖLDON

Bécs 308—12, Budapest 342—46, London 493 Prága 17.85—18.15.

SPORT

Itt a Nemzeti Bajnokság első osztályának teljes őszi beosztása

Bukarest, szeptember 23.

A Nemzeti Bajnokság bizottsága összeállította az őszi mérkőzések sorrendjét.

Sportszempontból, csak helyteleníteni lehet, hogy nem sorsolnak és nem ragaszkodnak azután szigorúan a sorsolás végrehajtásához. A kitzűtött meccsek körül mindig érvényesülnek bizonyos érdekek és befolyások. Attól eltekintve, hogy mindenütt a sorsolások rendszert fogadták el. A mérkőzések különben a következő sorrendbe kerülnek lejátszásra:

SEPTEMBER 23.

Bukarest: Ripensia—Unirea Tricolor, — Kolozsvár: Universitatea—Romania. — Nagypárad: Venus—Crisana. — Arad: NAC—AMTE. — Temesvár: Kinizsi—CFR.

SEPTEMBER 30.

Bukarest: Unirea Tricolor—AMTE. — Kolozsvár: Crisana—Romania. — Temesvár: Kinizsi—NAC.

OKTÓBER 6.

Bukarest: Juventus—Unirea Tricolor.

OKTÓBER 7.

Bukarest: Ripensia—Venus. — Temesvár: Kinizsi—CFR. — Nagypárad: Universitatea—Crisana.

OKTÓBER 14.

Bukarest: CFR—Crisana. — Kolozsvár: Kinizsi—Universitatea. — Arad: AMTE—Romania.

OKTÓBER 20.

Bukarest: Venus—Unirea Tricolor.

OKTÓBER 21.

Temesvár: AMTE—Kinizsi. — Nagypárad: Juventus—Crisana. — Kolozsvár: Ripensia—Romania. — Bukarest: CFR—Universitatea.

MEGADTAK A BEUTAZASI ENGEDELYT A FERENCVÁROSNAK — októberben játszik Kolozsvárt az Universitateával és a NAC-cal

LONDON

Blackburn Rovers—Arsenal 2:0 (1:0). Az Arsenal első veresége saját pályáján!

BEIFAST

Anglia—Irország 6:1 (3:1). 70 ezer néző. A Kolozsvári Atlétikai Klub bejelentette, hogy nem indul a kolozsvári kerületi bajnokságban, mert igazságtalanul nem juttattak helyet neki a Nemzeti Bajnokság B-csoportjában. A KAC különben e miatt panasszal is el az elnöki tanácsnál.

Tenisz

AZ ARADI SOMOGYI KLARI SZÉP GYŐZELME A SZÓFIAI BAJNOKSÁGON

amely már elején meglepetéseket hozott. Férfi egyes: Puncce jugoszláv—Schmidt román 6:1, 6:2. Wittmann lengyel—Botez román 7:5, 6:4. Wittmann—Puncce 6:3, 6:1, 2:6, 7:5. Meglepetés! Schaeffer jugoszláv—Kinzol osztrák 6:1, 6:2, 6:1. A döntőben Schaeffer és Wittmann. Női egyes: Somogyi Klári—Lenos görög 6:3 6:1. Elődöntőben: Somogyi—Krauss osztrák és P. Zizovits—Gostica jugoszláv: Férfi párosban a Botez, Schmidt pár elődöntőben van. Vegyespárosban: Kinzel, Krauss osztrák—P. Zizovits, Botez 8:6, 7:5. Schaeffer, Butculescuné—Schmidt, Caracosteané 6:4, 6:2.

A szaloniki verseny, melyen román versenyzők is indultak, befejeződött. Férfi egyes: 1. Stalios görög, 2. Iordanoff bol-

gár, 3. Botez és Hamburger. — Férfi páros. 1. Stalios, Vernolitzki görög, 2. Botez, Schmidt, 3. Iordanoff, Sapundjeff bolgár és Siagas, Xidis görög. — Női egyes: Racotane román, 2. Butculescuné román, 3. Valeonidis görög és Azetet görög — Vegyes páros: 1. Butculescuné, Schmidt, 2. Racotane, Botez.

TILDEN IS MEGSZÓLALT

a ranglisták sorában. Ő így állította össze az első nyolcat. 1. Perry angol, 2. Austin angol, 3. Cramm német, 4. Grawford angol, 5. Wood USA, 6. Shieds USA, 7. Mac Grath ausztrál, 8. Boussus francia.

A MAGYAR STRAUB MASODIK A COMOI VERSENYEN

miután a döntőben az olasz Taronitol kemény küzdelem után 6:3, 6:1, 2:6, 3:6 6:1 arányban vereséget szenvedett. A magyar versenyző játéka nagyon tetszett a szakértőknek. Női egyesben: 1. Aussem német, 2. Valerio olasz. Döntő: 6:2, 6:3.

Atlétika

Hatvan métert is lehet dobni — nyilatkozta Andersson a diszkoszvetés világrekordere. Aki a hatvanból „csak“ ötvenkettőt dobott eddig...

KÉT ORSZÁGOK KÖZÖTTI VERSENY a vasárnap műsorán:

Magdeburgban: Németország—Franciaország.

Budapesten: Magyarország—Csehszlovákia.

Az előállók a bizonyos favoritok.

Primaria Municipiului Braşov.

No. 21.090—1934. Serv. Sanitar.

HIRDETMÉNY

Tekintettel arra, hogy a lakosságnak egy része a konyhákban és lakásokban összegyűlt szemetet, ellentétben a közegészségügyi törvény 331. szakaszának és a szemet elszállításáról szóló városi szabályrendelet 14. szakaszának határozataival nyitott és szabálytalan edényekben tartja és tekintettel arra, hogy a város, mint klimatikus üdülöhely az összegyűlt szemet elszállítására különös gondot kell, hogy fordítson, figyelemztetik a lakosságot, hogy köteles, alább említett határidőn belül, a szemet összegyűjtésére előírt szabályszerű edényeket beszerezni.

Ezen edényeknek mintája a városi tisztogatói hivatalban megnézhető (városi Tanács, földszint).

Az edények galvanizált vasleplettől kell legyenek, két füllel és mozgófőddel ellátva.

Az edények beszerzésére a következő határidők állapítottak meg:

1. Az egész belváros és a következő utcák részére: A Calea Victoriei, Iuliu Maniu, Cuza Vodă, Avram Jancu, Hosszu-utca, Katalin-utca, Porond-utca, Berthelot-tér és Egyesülési tér — 1935. évi április hó 1-éig.

2. A város többi utcái részére 1935. évi június hó 1-ig.

Szabálytalan edényekben az említett határidők után összegyűlt szemet nem lesz elszállítva és az ezen rendelet ellen elkövetett kihágások szigorúan meg lesznek büntetve.

Braşov, la 18. Septembrie 1934.

Comisia Interimară.

Preşedinte:

C. Dumitrescu Păruş mp.

Secr. Gen.

Dr. Popovici mp.

Seful serv. Sanitar: Dr. U. Stefan mp.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 22.007—1934. C. I. 2808 Serv. Economic.

ARLEJTESI HIRDETMÉNY

A városi megbízottak (agenti) és hivatal-szolgák egyenruhái részére szükséges szövetek beszerzése céljából a városi polgármesteri hivatalban f. é. október hó 10-én délelőtti 10 óráig egy harmadik nyilvános árlejtés tartatik írásbeli és szóbeli ajánlatokkal a „Monitorul Oficial” 127—1934. számában kihirdetett

általános szabályok alkalmazása mellett a különös megegyezés alapján tartandó árlejtésekre vonatkozólag.

Az ideiglenes óvadék 2000 lej, amely készpénzben vagy állami értékpapirokban teendő le. A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Braşov, la 17. Septembrie 1934.

Comisia Interimară.

Preşedinte:

C. Dumitrescu Păruş mp.

Secr. Gen.

Dr. Popovici mp.

Primaria Municipiului Braşov.

No. 23.461—1934. Serv. Sanitar.

HIRDETMÉNY

A közegészségügyi tanács 18—1934. számú határozata alapján közhírré tesszük a követ-

kezőket:

1. A kifli, perec, zsemlye, sütemény, cukor-

ka utcai árusoknak egy városi orvos által kiállított orvosi bizonyítvánnyal kell hogy rendelkezzenek, melynek kelte nem lehet régebb egy évnél.

2. Az ajánlott élelmi cikkeket vagy papirtokba becsomagolva, vagy pedig bezárt és üvegfőddel ellátott dobozban kell tartani.

3. Ezen intézkedések keresztülvitelére egy hónapi határidő jelen hirdetés közzétételétől számítva, van megállapítva.

Braşov, la 7. Septembrie 1934.

Comisia Interimară.

Preşedinte:

C. Dumitrescu Păruş mp.

Secr. Gen.

Dr. Popovici mp.

Seful serv. Sanitar: Dr. U. Stefan mp.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 21.972—1934 2803 C. I. Serv. Economic.

ARLEJTESI HIRDETMÉNY

A városi polgármesteri hivatal személyzete részére szükséges kb. 40 pár cipő beszerzése céljából folyó év október hó 10-én délelőtti 9 óráig a városi polgármesteri hivatalban nyilvános árlejtés lepecsételt bélyeggel ellátott ajánlatokkal tartatik a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110. cikkeinek alkalmazásával.

Az ajánlatokkal egyidejűleg óvadékképpen 2 ezer lej teendő le készpénzben vagy állami értékpapirokban.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Braşov, la 17. Septembrie 1934.

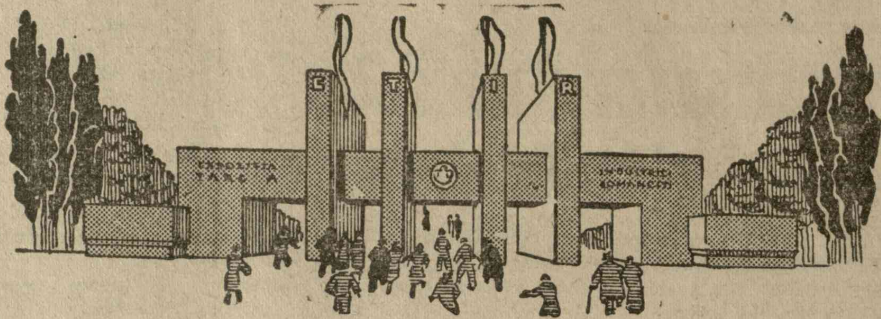
Comisia Interimară.

Preşedinte:

C. Dumitrescu Păruş mp.

Secr. Gen.

Dr. Popovici mp.

Megnyílt a

Román Ipari Kiállítás és Vásár

Jöjjön és nézze meg a hazai ipar óriási fejlődését.

Látogassa meg a festői szépségű Károly-parkban

A Román Ipari Kiállítást és Vásárt

50%-os kedvezmény a CFR. összes vonalain.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Vajat 100—150 kg. veszünk hetenként „készpénz” jellegre a kiadóban. 14867

Hunyadmegyében városi gyógyszerár, családi okok miatt sürgősen átadó. Cim 14918. szám alatt a brassói kiadóban.

Allást keres

Középkorú magyar uriaszony, ügyvéd felesége, háztartásvezetőnek ajánlkozik egyedülálló idősebb urhoz, vagy urinőhöz. Cim: 14887 szám alatt a kiadóban.

Főmunkári állást keresek nagyobb kereskedelmi vagy vármalomban, az ország bármely részében; elhanyagolt malmok javítását, szerelését elvállalom. Nagy: sef-morar, Cainargea-Mare, Durostor. 1950

Jól bevezetett utazó, saját autóval, keres megfelelő cikket egész Románia területére. Ajánlatokat „Agilis” jellegű Rudolf Mosse, Sibiu továbbít.

KELLEMEK OTTHONT

jó társaságot nyújtunk Önnek az őszi-téli hónapokban, költözésén tehát a

HOTEL MODERN PENZION-ba!

BRASSÓ, Str. Reg. Maria 68

Telefon 7—55. — Mérsékelt hónapok. — Egészséges konyha! Diéta. akár egy napra is!

Mielőtt új típusú rádióját beszerezné, jöj-jön el üzletembe és minden vételköltele zeltség nélkül hallgassa meg és nézze meg a szezon legtekintélyesebb rádióját, a

STANDARD 5+1 lámpást,

amely az előző évek tapasztalatain okulva, a legtekintélyesebb vételt nyújtja. — Ár: 13.500 lej. Hullámhossz 20—2000 méterig.

BRAUN S. rádió és villanyfel-szerelési szaküzlet

Brassó, Str. N. Titulescu (v. Tehénpiac) 7.

45 éves intelligens nő gazdaságnak ajánlkozik. Cim a kiadóban. 14915

Allást nyer

Bonbon és tea-sütemények készítésében jártas cukrász-szolgát keresek azonnalra. Ajánlatokat Vadnay cukrászda, Satu-Mare. 14896

Önálló masamód leányt keresek azonnalra, a román nyelv megkivántatik. Szócs Józsefné, Sft. Gheorghe Gen. Averescu 1. emelet. 14813

Elsőrendű nagymunkást állandó munkára felvesz Csont urisabó, Arad, Str. Eminescu 15. 14954

Vegyes

Betársulnék szolid ipari vagy gyárvállalatba, 5—600.000 lej tőkével. Ajánlatokat „Dolgozó társ” jellegű ABC hírlapíroda, Timişoara. 14953

Gyakorlati román, magyar, német, gyorsírási (stenográfia), román nyelv és helyesírás, gépirástanítás, másolási, fordítási tanfolyam nyílik meg Szent János-utca 27. alatt, dr. Dénes ügyvéd vezetése mellett 1934. szeptember 17-től. Információk a szokásos irodai órákban. 14770

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötvé 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától. Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

1935-ös télkabát-,

kosztüm- és ruha-divatlapjaink megérkeztek!

„MARGARET” DIVATSZALON,

Brassó, Virágsor 10 I. Em. (Luther sörház)

Bérház

Brassó szívében évi 410.000 lej jövedelemmel olcsón eladó — Bővebbet „Saxonia” hirdetési iroda, Brassó, Kolostor-utca 14.

Parkeffa

GROSS PETERnél, parkettgyár Rt. Feketealom lerakva, vagy lerakás nélkül Megrendelhető Feketealom telefon 15, vagy Zeides keféüzletében, Fekete utca

Női divatszalonok
Férfi divatszabók
Női kalapszalonok

gyermekruha varrodák, fehérneművarrodák ügyelmét felhívjuk arra, hogy a legújabb

Őszi és téli divatlapok

igen nagy választékban kaphatók a Brassói Lapok Könyvosztályában

MINDEN KORTY VITAMIN-SÖR
EGY DARAB EGÉSZSÉG

Táplál, erősít, frissít, de nem hizlal.

Naponta frissen csapolva a Luther-sör-csarnokban, Brassó, Főtér.

Főlerakat: Hosszu-utca 13., - Tel. 691.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.T. Braşov.